

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 42—49, L 998—04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára 1.500 K

Budapest, 1926.

VII. évfolyam, 33. szám.

Vasárnap, augusztus 15.

Tárgyalunk a csehekkel.

Az országok épen úgy, mint az egyesek, rá vannak utalva, hogy szomszédaikkal jó viszonyban legyenek. Nem a szomszéd, hanem a saját maguk érdekében. Minden államnak van venni és eladni valója s a kereskedelmi okosság azt írja elő, hogy mindent úgy vegyen és úgy adjon el, hogy minél kevesebb szállítási és vám díj terhelje az árut, mert így a termelő jobb árat tud elérni, a fogyasztó többet képes fogyasztani. Elemi törvénye a gazdasági életnek, hogy egészséges állapotok csak úgy és ott tudnak kialakulni, ahol ezek a feltételek érvényesülnek.

Ebből kifolyólag minden országnak arra kell törekednie, hogy elsősorban a szomszéd államokkal kösse meg a kereskedelmi szerződéseket, hogy így biztosítsa a legközelebbi piac értékesítő lehetőségeit. Ennek a célnak megvalósítását nem akadályozhatja semmiféle politikai gyűlölködés. Ahol pedig ez a gyűlölködés lép az első vonalba, ott beteggé lesz az ipar, a mezőgazdaság, a kereskedelem; ott állandó válságok fenyegetik a gazdasági életet s végeredményében magát az állami életet rendítik meg s az elszegényedési folyamat folytán mindig nagyobb és nagyobb társadalmi elégedetlenség halmozódik fel.

Az a kormány, amelyik nem ismeri fel a mindennap

Cinkotai és kerepesi leányok sora a Faluszövetség gödöllői kiállításának megnyitására

élet követelményeit, amelyek nem érti meg a rideg valóság parancsszavát: átka az országnak, nem érdemes arra, hogy csak egy pillanatra is kezében tartsa a nemzet sorsát intéző hatalmat. A magyar kormányt nem illetheti vád, mert féltetve a bizalmatlanságot ezerféle alapon támogató okokat, kész volt, hogy legelvakultabb, s leggyűlölködőbb szomszédunkkal, a csehekkel is megindítsa a kereskedelmi tárgyalásokat. Féltettük a keserűséget, mely torkunkat fojtogatja, lenyeltük a jogtalan sérelmek légióját, mely cseh részről ért s ér bennünket, nem hánytorgatjuk magyar véreink oktalán üldözését, mert az élet a megegyezést követeli, mert a jövő azt kívánja, hogy egyelőre a megmaradt Csonkaország megélhetését biztosítsuk. Magyarország a legnagyobb győzelmet aratta, legyőzvé önmagát, legyőzvé azt a természetes undort és utálatot, mely a csehekkel szemben méltán eltölti.

Úgy látszik, az aranyos Prágában viszont nem államférfiak vezetnek, hanem elvakult szerencsefiak, akiknek fejébeszállott a dicsőség, a vakszerencse kedvezése, akik — mivel jól sikerült számukra a háborúban gyakorolt emberévdelmi hősiességük, mivel a francia politika keleti előőrséül választotta őket, — azt hiszik, hogy most már ők felrúghatnak minden gazdasági törvényt is. Diktálni szeretnének, a caudiumi járom alá akarnak bennünket kényszeríteni, a területi csonkítás után a gazdasági nyomor örvényébe akarnának taszítani bennünket! Botor, ostoba törekvés, rövidlátó politika, amelyet ha igaz jelzőkkel akarnánk jellemezni, azt mondhatnánk, hogy semmi más, mint egy beteg szervezet lázas tünetei; azt mondhatnánk, hogy a belső társadalmi betegség kifejezői! Kaphodás, mely eleget akar tenni a cseh-szlovák állami kártyavár uborkafára felkapott lovagjainak. Olyan, mint a beteg ember akasztófahumora, mikor azt mondja orvosának: «Tudom, hogy meg kell halni, de siettetni nem hagyom magamat!» Hát igen! A cseh-szlovák állam magában hordja a halálos betegség csiráit, de az aranyos Prága államférfiai nem engedik magukat sürgetni, ők még parancsolni akarnak, mert így remélik az agonizáló állam életének meghosszabbítását. És ez a meggyőződés legnagyobb istenverés rajtuk, mert nem tudják az igazi veszedelmet felismerni. Az arc lázas pirosságát az egész-ség rózsáinak nézik, holott az a tüdővész virága.

A magyar kormánynak helyzete adva van. Keresi a megegyezés lehetőségét, tárgyilagos alapon elismeri, hogy jogos kívánságok vannak természetesen a másik oldalon is! De ennél tovább nem mehet! Mert ha bűn a csehek részéről tanúsított merev álláspont a szertelen követelés a cseh-szlovák állammal szemben, éppen olyan bűn lenne a mi részünkről a túlzott engedékenység. Megegyezni csak úgy szabad, hogy a mi gazdasági érdekeink is védelmet nyerjenek.

Tárgyalunk a csehekkel, szeretnénk, ha e tárgyalások sikerre vezetnének, de attól se félünk, hogy esetleg abbamaradnak, attól se félünk, ha nyílt szakadás áll be,

Inkább a harcot választjuk, a mindenesetre súlyos megpróbáltatással járó vámháborút, mint a gyáva behódolást, mint gazdasági érdekeinknek kényre-kegyre való kiszolgáltatását.

Alkudni, megegyezésre törekedni kell, de az odabótt keztyűt is fel kell venni.

Budapest augusztus 14.

Kinek van helye a nép szívében?

Élmúlt heti számunkban elmfuttatás jelent meg a díszpolgárrá választásokkal kapcsolatban s a sorok trója kifejtette, hogy a díszpolgárság értéket lerontja az, ha nem itéli meg a polgárok a legszigorúbban, kit tisztelnek meg ezzel a kitüntetéssel. Sorainkra egyik olvasónk válaszolt. Leveléből közöljük az alábbiakat: «Az egész ország nagyrabecsült Bethlen István gróf miniszterelnök érdemeit, ország-, nemzetközi munkáját s az iránta való hála nyilvánkozik meg akkor, amidőn a sok város és község díszpolgárává választja őt. Ugyanez mondható munkatársairól, a kisgazdapárti képviselőkről, akik sok támadás és gáncsoskodás ellenére is támogatták a kormány etnikének politikájú akkor is, amikor ennek a politikának a jétékony hatásai még nem is mutatkoztak. Az összetartó, kitaró, becsületes munka megteremtte gyümölcsét s ma már minden józanul gondolkodó állampolgár betájtja, hogy országunk megmentése szempontjából csakis az az út volt helyes, amelyen Bethlen István gróf vezette híveit. Ma már látjuk az eredményeket s az elismerés parancsolja, hogy városunk, községünk díszpolgárává válasszuk a Kisgazdapárti kiváló tagjait. Ám, ami ezeket a férfiakat megilleti, nem ruházható rá azokra, akik a Kisgazdapárti politikájának útjába csak gáncsot vettek. Ezek a nagyhangú ellenzéki «országmentők» most maguk is díszpolgárságokra vágyanak, hogy kérkedhessenek vele: ime, a mi munkánkat értékelté a nemzet! Tévédés! Ha az ilyen törpe kis törte díszpolgársághoz is jut, ez csak annak tudható be, hogy jól tud könyökölni és erőszakoskodni. De a józan magyar nép nem ül fel nekik. Hiába a törtetés azokban a kerületekben is, ahol ellenzéki a képviselő, a kormány tagjai, kisgazdapárti politikusok nyerek el a legnagyobb megtiszteltetést. Jól tudom, hogy a «Vasárnap» soraiban foglaltak azok ellen irányultak, akik alkotómunka helyett a meddő kritizálásban, bomlasztásban találták gyönyörűségüket s most ráadásul még díszpolgárságokért erőszakoskodnak. De biztosak vagyunk benne, hogy ennek a tekintélymegtisztelésnek az értékét nem fogják lerontani, erre nem adunk nekik módot. Ők csak fájják fel a maguk «tekinthetőség» addig, amíg meg nem pukkadnak».

Olvasónk sorait leközöltük azzal a megjegyzéssel, hogy a «Vasárnap» elmfuttatásának az értelmét helyesen fogta fel. A mi soraink azokról példálózottak, akiket ő említ: a törtető Jelentéktelenekről. Örülünk, hogy a magyar városok és falvak polgársága megértette, mit köszönhet Bethlen István grófnak és küzdő társainak s milyen véleményvel kell lennie azokról, akik a munka helyett üres szónokkodással töltik idejüket. Ezeknek nem szabad helyet adni ott, ahol csak értékek, jelentőségek, tekintélyek foglalhatnak helyet: a nép szívében.

Ha nagyobb és biztosabb termést akar,

rendeljen eredeti

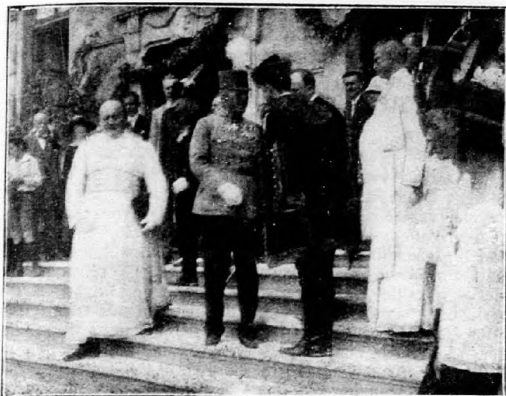
hatvani nemesített buza- és ROZS-
vetőmagot

a

Hatvani Növénynemesítő r. t.-nál, Hatvan

vagy a

Magy. Magtenyésztési r. t.-nál Budapest, IV., Szép-u. 1.

József kir. herceg vitéz Endre László főszolgabíró vezetésével meglelték a gödöllői kiállítást.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A csehekkel hosszas huza-vona után megindult kereskedelmi tárgyalások mindjárt az első megbeszélések alkalmával igazolták azoknak a véleményét, akik nem sok reménnyel tekintettek e tárgyalások elé. Mindjárt az előzetes megbeszélések alkalmával a csehek olyan követelésekkel léptek fel, hogy a magyar megbízottak kénytelenek voltak a további megbeszéléseket abbahagyni s újabb utasításokért a magyar kormányhoz fordulni. Közismert, hogy a békés megegyezést addig remélni sem lehet, míg a csehek ragaszkodnak legutóbb meghozott vámtörvényükhöz, mely oly hihetetlen magas vámokat ró ki a magyar mezőgazdaság termékeire, hogy az egyenlő értékű a cseh piac elzárásával. Ezeknek a vámnak fennmaradása azt jelenti, hogy magyar búzát, lisztet, állatot Csehországban eladni nem lehet, mert a vámok annyira megdrágítják azt, hogy megfizethetlenné válnak.

A tárgyalások előfeltétele részünkről az, hogy ezeket a vámtételeket ejtsék el, mérsékeljék olyan mértékben, hogy a magyar mezőgazdaság továbbra is elhelyezhesse terményeit a cseh piacokon. Amennyiben nem találkoznak ebben a tekintetben előzékenységgel, nincs semmi értelme a további tárgyalásoknak.

Sajnos, nem igen bízhatunk ebben a tekintetben, mert — még ha be is látja a cseh kormány a mi kívánságunk jogos voltát — a belső politikai viszonyok nem igen teszik részére lehetővé az engedékenységet, mert ez a nagynehezen összetakolt hivatalnok-kormány bukását jelentené. A politikai pártok széttagoltsága állandó alkudozásokra kényszeríti a cseh vezetőpolitikuskokat, hogy ideig-óráig lehetővé tegyék a kormányzást. A vámtörvény is így jött létre. Ha most ezt megbontják, megváltoztatják, akkor a cseh agrárpártok a kormány ellen fordulnak s vége van a többségnek.

Tagadhatatlan tény az is, hogy a cseh nagyiparnak viszont életszükség a magyar piac megtartása. Ezek a körök ebből kifolyólag sürgetik a magyar állammal való megegyezést. Úgy, hogy a cseh kormánynak először a belső ellentéteket kell elsimítani, először az agrár és ipari érdekeltségeket kell összeegyeztetnie s csak azután tudja felvenni a komoly tárgyalásokat mivelünk.

A mi szempontunkból két igazságot kell leszögezni: 1. Iparcikkben egész Európában túlterhelés van. 2. Mezőgazdasági cikkeken a legtöbb ország bevitelre szorul. Nekünk abból van kivételünk, amire szükség van mindenütt s abból szorulunk behozatalra, amiből mindenütt nagy a felesleg.

Ránk nézve tehát nem olyan sürgős a megegyezés, mint a csehekre s nekünk van időnk kivárni, amíg a csehek előveszik a jobbik eszüket s hajlandók lesznek lezálni a nagy lóról. Bizonyára igen nagy hiba lenne részünkről túlzott előzékenységet tanúsítani. Ha valaha, ma fennáll az az igazság: «Az idő a mi szövetségünk».

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Poincaré, a francia miniszterelnök majdnem mindennap felveti a bizalmi kérdést s a francia kamara meg is szavazza ezt neki nagy többséggel. Ezzel együtt megszavaz újabb meg újabb törvényeket is, melyeknek a célja a frank megmentése. A nemzetközi piacokon ennek eredménye gyanánt megszilárdult a francia pénz iránti bizalom s a nagy kérdés most csak az, hogy alkalmasak-e ezek a törvények ezt a bizalmat állandósítani, hogy képesek-e véglegesen rendezni azokat a kérdéseket, amelyekről függ egész Európa sorsa. Nem szabad ugyanis azt gondolni, hogy a francia válság elszigetelt jelenség s mint ilyen lehet izolálni. Nemzetközi kihatásaiban olyan messziremenő következményeket rejt ez magában, hogy egész Európa arculatát is képes lesz megváltoztatni.

Ne ejtsen azonban tévedésbe senkit a francia pénz pillanatnyi javulása, mert ez még nem a gyógyulás. Ez csupán pillanatnyi javulás. Bizonyára emlékezik mindenki a magyar pénz hirtelen megjavulására Hegedüs Lóránt pénzügyministersége idején s minő zuhanás következett be utána. Ha Franciaországban a mostani törvényeket nem követi egész sora a céltudatos intézkedéseknek, ha nem követi a politikai felfogás megváltozása: akkor a nehéz napok csak ezután fognak elkövetkezni a francia államra s a francia nemzetre.

A Balkán félszigeten állandóak az összeütközések Bulgária, Románia és Jugoszlávia között. A bolgár komitácák gondoskodnak róla, hogy újabb és újabb összetűzések zavarják meg az amúgysem szilárdan álló békét. A legutóbbi határsértés következtében Jugoszlávia diplomáciai lépésre készül Bulgária ellen, amelyhez csatlakozna, hír szerint, Románia és Görögország is. Nagyon erősen hangú átiratban készültek Szófiában tiltakozni ezek ellen a határsértések ellen, de egyes lapok híradása szerint, angol és olasz befolyásra, ez a jegyzék enyhé hangú lesz.

Az oláhok ezzel kapcsolatban a Dobruzdásában szigorított ostromállapotot léptettek életbe s kihirdették, hogy minden agyonlőtt oláh katonáért 25 bolgárt lövetnek agyon s

Mogyoródi mátkapárok a gödöllői kiállításon

A Mindszenti földmunkások szövetkezetének új háza a Budapest-Ferencvárosi rakodópart előtt.

A szövetkezet házat a múlt héten avatták fel bensőséges ünnep keretében.

hogy a falvak lakossága este 6 órától reggel 7 óráig nem hagyhatja el lakását.

Mind ezek a zavarok, intézkedések egyet bizonyítanak: igazságtalan békeparancsok nem teremtek meg az igazi békét. A győztes nem élvezheti elrabolt javait, mert a bosszú gondolata minden lélekben ott él.

Oroszországban a szovjet urainak ügylésznek nagyok a gondjai. Az általuk teremtett jólét nem elégíti ki az oroszokat s emiatt ellenforradalmi mozgalmak vannak napirenden. Hírek vannak arról, hogy magában a vöröshadseregben is kitörtek az ellentétek. Sinovjev és társai képezik a kommunista ellenzékét s ők indítottak nagy agitációt a szovjet mostani urai ellen a vöröshadseregben. Állítólag Trockij is hallgatólag helyesli mozgalmukat. Hogy mi igaz és mennyi igaz a hírekből, nehéz megállapítani. Varsói és bukaresti jelentések adják hírül ezeket s kérdés, hogy tényleges forradalmi jelenségekkel állunk-e szemben, vagy csak a lengyel és oláh körök rémlátásairól van szó, vagy jámbor óhajításairól. Tény annyi, hogy valami történik Oroszországban. Hogy mi lesz belőle: pártszakadás vagy forradalom, azt a jövőben fogja eldönteni.

Közeledik a Népszövetség őszi ülésének ideje, melyen a locarnói egyezmény alapján Németországnak a népszövetségi tanács tagok sorába való felvételét kell intézni. Ismeretes, hogy ez a kérdés mennyi sok gondot okozott Angliának és Franciaországnak. Brazília, Spanyolország, a kisántant mind állandó tanácsnagysági helyet követel magának. Az őszi nehézségek előjelét mutatja, hogy Primo di Rivera, a spanyol diktátor több nyilatkozatában célzott arra, ha Spanyolország nem kap állandó tanácsnagysági helyet, akkor kilép a Népszövetségből.

Meg kell állapítani, hogy a Népszövetségnek a mai formájában nem sok értelme van, mert az nem más, mint francia kézben levő eszköz a győztesek akaratának érvényesítésére. Eddig még semmit nem tett olyan jogtalanságok megszüntetésére, amelyeket a békekötések megnyomoritottjai szenvedtek el. Se a kisebbségi kérdést, se az utódállamok közötti vitás kérdéseket érinténi nem tudta, sőt csak meg sem próbálta, de bezegz mennek a felhívások, parancsok a németekhez, a magyarokhoz, bolgárokhoz, hogy tartsák be a békekötés intézkedéseit, hogy a lefegyverzést még mindig nem vették keresztül.

A Népszövetség egy új Szentszövetség: a győztesek rendőrszervezete a saját érdekeik megvédésére.

Kérjen mutatványszámot a magyar gazdák és földművesek egyetlen napilapjából: az „Új Barázda”-ból.

MEZŐGAZDASÁG

A csikó nevelése egyéves korától a felállításig.

Irta: Fintha Miklós.

Az egy évet betöltött csikók nevelésének ép úgy mint addig, a helyes táplálás és szabad mozgás jegyében kell lefolynia, vezérelv legyen tehát a fejlődés és növekedés arányában való takarmányozás mellett, a csikókat folyton szabad mozgásban részesíteni, mely két fontos tényező szem előtt tartásával két szakaszra oszthatjuk a csikónevelést, illetve a csikó körüli teendőket. És pedig: nyári és téli periódusra. A csikók rendes körülmények között tavasz nyitásával töltik be első életévüket. Még néhány hét s a fű olyan dúsán tenyészik, hogy mint a magyar mondja: «Ha kalapáccsal verik, akkor is nő az». Legelőre kerül tehát a csikó, hogy őszig az egész napot ott töltsse, élvezvén a napfényt, levegőt, a zenge fű és a mozgás éltető, edző hatását s ott acélos izomzatot, kifogástalan végtagokat, ép és helyes alakulású patákat, nagy és ép szívet, tüdőt szerezvén, majd a fejlődés befejeztével, mint elsőrangú loányg szolgálgván gazdáját, sokszorososan visszafizeti a befektetett tőkét. A legelő alapvető feltétele a lönyésztésnek, mert ha egyéves koráig el is hanyódik a csikó az igák közt, annak betöltése után probléma elé állítja a legelővel nem rendelkező gazdát, mert ha a csikók állandóan istállóban tartatnának, vagy a sokszor szűk udvarban szaladgálnak, a sok gazdasági eszköz között kárt tesznek magukban s másban, hibás testalkatú, elpuhult állatokká válnak s négy évi kevés mozgás után befogva, végtagjaik hamar meghibásodnak. A legelőre való kihajtás előtt kellő átmenetet kell tartanunk a takarmányozást illetőleg. Eleinte a kihajtás előtt tessük meg a csikókat, hogy ne kerüljenek ki éhes gyomorral, mert a zenge tavaszi fű könnyen megérthat, zavart idézhet elő az emésztésben s csikóink leromlanak. Később — feltéve, hogy jó a legelő — szűk takarmány nyújtása nem szükséges, de hogy az első évi gondos tartás eredményét el ne rontsuk, célszerű dara-bonként 1—2 kg. zabot adni naponta. A három évet betöltött csikóknál, ha jól fejlettek, a zab adagolása beszüntethető. A másodfű csikóknál már jelentkezik a párási vagy s ezért az egy évet betöltötték ivar szerint elkülönítendő, a tenyésztésre alkalmatlan mének pedig kikerelendő. A heréles idejére vonatkozó nézetek eltérők ugyan, de leghelyesebb azt minél korábban végezni, mert minél később történik a kasztráció, annál nehezebben képesek azt az állapot kivehenni, azonkívül a későn herélt csikók túlságosan szilajok és hajlamosak a rossz szokások elsajátítására, valamint csonthibák szerzésére. A harmadik nyáron kezdődik a fogváltás, ilyenkor a csikó csak hiányosan táplálkozhat a legelőn, miért is jászólból kell azt pótolni. A tél az istállóba kényszeríti a csikót. Legyen az elég tágas, hogy benne szabadon mozoghassanak s csak az etetés idejére kötéssenek le, aminek nemcsak élettani fontossága van, de ezzel az állat szelidségére is befolyást gyakorolunk, mert az emberrel való folytonos érintkezés bizalmassá teszi a csikót és látva, hogy az embertől csak jótéteményben részesül, vonzódni fog hozzá s mindenkor alvati magát az ember akaratának. A lekötés természetesen évszaktok szerint külön-külön történjék, naponta háromszor. Eleinte zöld takarmány, később széna váltja fel a legelőt. Átmenetképen ajánlatos néhány napig a szénát zöldtakarmánnyal összerázva etetni. A zabdag, mely a fajta, az erőbeli állapot, az ivar és a majdani használati cél szerint 3—6 kg. között váltakozhat, a megcsappant növekedés arányában kevesebb és kevesebb lehet. Télen helyesebb az itatót is az istállóban végezni, mert a kutak körül felfagyott víz könnyen lábfciamot vagy törést okozhat. A bő almózás, az istállók rendszeres szellőztetése kiváló figyelmet érdemel. Nem tévesztve szem elől, hogy a csikóknak úgyszólván elfeltétele a mozgás, amely élenkíti az anyagcserét, fokozza az étvágyat, elősegíti a csontozat, inak, izmok fejlődését, télen is ejtsük módját, hogy csikóink min-

dennap végezhessenek mozgást. E célból megfelelő kifutókról gondoskodjunk, ahova naponként hajtsuk ki őket többkevesebb időre, amit az időjárás szigorúsága, vagy kevésbé zord volta szab meg. Kemény, nagyon hideg vagy ködös téli napokon a déli órákban történjen a jártatás. Némely lusta egyedek a kifutóban csak ide-oda járkálnak, ezeket nögatással kényszerítjük élénkebb mozgásra. A téli időszak feladata a csikókkal való beható foglalkozás, hogy a rendszeres takarítással — melynél a pata ápolására különös gond fordítandó — továbbá az etetésnél, itatásnál az emberhez hozzászokjanak, ne ellenségüket, hanem jóakarójukat lássák benne s így, ha a hosszú téli napokon fokozatosan meg a szerszámhoz is hozzászoktatjuk, nem fog majd különösebb nehézséget okozni, ha elkövetkezik a felállítás, betérés, betanítás ideje.

A repcéről és vetéséről.

Irta: Kerpely Béla.

Mik a repce különös előnyei? Egy jó termés 3—4 évi gondtalan életet biztosít a gazdának. Állandó kereslet tárgyát képezi, mindig biztos piaca van és akkor juttatja a gazdát pénzhez, mikor leginkább szűkében van, júliusban. A talajt mindig jó erőben hagyja vissza, azt ki nem szarolja és őszi repce után módunkban van kölest, mohart, csalámát, pohánkat stb. vetni, miáltal a földet jobban kihasználhatjuk.

Az őszi káposztarepce mindenütt megterem, ahol a búza termeszthető. Hideget jól bírja, különösen hótakaró alatt. Legjobb szereti a mélyréteget, messzben nem szegény, televényes középkötött talajokat, vagyis fekete földet. De jól diszlik könnyebb vályog-, vagy agyagos homokban is. Könnyű homokon nem érdemes termesztetni, épúgy hideg agyagon sem.

Legjobb valamely korán lekerülő növény után vetni, mint például csalámádé, őszi keverék, bíborhere, zabos-bikköny, lóhere, lucerna. Gabona után nem érdemes repcét vetni, mert a talajt nem lehet kellően elkészíteni alája.

A repce apróra megmunkált földet kíván. Az előnövény elkerülte után a földet azonnal fel kell szántani. Rendszerint háromszor szántunk alája, ú. m. tarló-, keverő- és vetőszántást. Legalább két szántás azonban okvetlen szükséges, a talaj nedvességét pedig boronálással őriztük meg. Vetés előtt a földet jól el kell boronálni, hogy minél apróbb legyen, azután könnyű hengerrel végigjárni rajta, hogy az apró mag túlmélyre ne kerüljön.

A trágyázást illetőleg trágyázatlan földre kár repcét vetni. A friss trágyát nagyon jól bírja és meghálálja. Legjobb alája a juh- és sertés trágya, de a szarvasmarhatrágyát is szereti. Ha közvetlen repce alá trágyázunk, az első szántás előtt legjobb kihordani és alászántani. Még jobb azonban az életeteményt trágyázni, így a trágya jobban felbomlik a földben s így a repce a tápanyagokat könnyebben tudja felvenni. Mútrágyák közül a nitrogén- és foszfortrágyák sikeresek. A repce nagyon sok nitrogént kíván, azért ha istálló-trágyával nem tudunk kellően trágyázni, chilisalétrom vagy kén-savas ammóniák alkalmazandók. Chilisalétromból kat. holdanként 100—200 kg-ot, melyet $\frac{1}{3}$ részben vetőszántás után, $\frac{2}{3}$ részben pedig fejtrágyául hintünk el. Kén-savas ammóniából 80—150 kg-ot használhatunk, mit vetőszántás előtt kell alkalmazni. Foszfortrágyák közül vetőszántás előtt 150—200 kg. szuperfoszfát szórandó el.

A vetőmag súlyos, nagyszemű, fekete és csírképes legyen. Legajánlatosabb a vetőmagot a vármegyei gazdasági egyesület útján beszerezni, ha a gazdának saját maga természetesen vetőmagja nincsen. Szokás a hordás alkalmával a szette-kérre tett ponyvába kihullott magot vetőmagul felhasználni, de ez nem ajánlatos, mert az ilyen hullott mag — bár a legszébb, de ivadékról-ivadéokra fokozni fogja a repce egy rossz oldalát, a könnyű kipergést. Ajánlatos esetleg egyes nagyobb repcetermelő uradalmaktól beszerezni a vetőmagot.

A repcét augusztus 20-ika után kezdik vetni és az időjárától függően szeptember 12—15-ig lehet sikeresen vetni. A nagyon korán vetett repce sokat szenvedhet a rovarkórtól,

de kedvező idő mellett még ősszel könnyen szárba megy és télen kipusztul. Szeptember közepe után már nem tanácsos vetni, mert nem tud jól megerősödni és kifagyhat.

Lehet szórva- vagy sorbavetni, de természetesen ajánlatosabb a sorba vetés, mert akkor egyenletesebb a vetés. A repce sortávolsága 20 cm. Lehet gabonaszortávolságra is vetni, amikor 12 cm. vagy úgyis, hogy minden második csővet s akkor 24 cm. a sortáv. Ajánlatos a repce kapálása, miáltal a termés lényegesen növelhető. Ez esetben a sortáv átlag 45 cm.

Vetőmagmennyiség kat. holdanként szórtvetésnél 10—14 kg. (1000 négyzetölekenként 6.5—8.5 kg), sorosvetésnél 12 cm. sortávnál 8—10 kg. s ehhez arányítva, kapálás esetén 5—6 kg.

Mindig friss vetőszántásba kell a repcét vetni és nagyon sekélyen, mert a magja apró. Az alátakarás legfeljebb 2 cm. Szórvavetésnél a földet vetés előtt meg kell boronálni, utána pedig hengerezni. Sorbavetés esetén vetés előtt is, utána is hengerezni kell.

Kifejlik-e a főcsejtet? A tehén ellése után elválasztott tejet nevezzük így s erre vonatkozólag általános szabály, hogy nem szabad kifejni, mert annak rendeltetése a borjúból a méhen belüli életben felgyülemltet kemény bélsarat, az úgynevezett bélszúrkat eltávolítani. A borjúnak tehát a főcsejtje okvetlenül szüksége van. Még az esetben is, ha a tehén talán gümőkóros lenne, tehát a fertőzés elkerülése végett nem fogjuk szoptatni a borjút, akkor is legalább egy-két napig az anyatej legyen a tápláléka. Van azonban egy kivételes eset, amikor a tőgy fokozott tejelválasztási tevékenysége miatt annyi tejet termel a tehén, hogy azt az újszülött képtelen teljes egészében elfogyasztani, ilyenkor a felesleget ki kell fejni. A nagyobb mennyiségű tejelválasztás esetleg a szülés előtt 24—48 órával is előfordulhat, minek következtében keményű, fesszű lesz a tőgy s a nyomásnak ellentáll. Ugyanílyan elváltozás tapasztalható a szülés után is. Ez esetben a tejeleleség kifejezésével elejét vesszük a tőgy lobosodásának, ami, ha bekövetkezik, nemcsak nagy fájdalmat okoz a tehének, de a lobosodás következtében kisebb-nagyobb területen megkeményedik a tőgy s azon a helyen elveszti a tejelválasztóképességét. Az általános szabály betartása mellett tehát ne feledkezzünk meg erről a bármikor előfordulható kivetélről sem.

A tehén tisztogatása. (Képpel.) Minden háziállatunk tisztán kell tartani, mert így marad egészséges és jó termelő. A fejéstehén tisztogatása még fontosabb, mert régi tapasztalat, hogy a piszkos tehén szőrzetéről temérdek baktérium hull fejes közben a tejbe, minek az lesz az eredménye, hogy a tej gyorsan megsavanyodik, sőt a fogyasztó emberről gyomor-, illetőleg hasfájást okoz. Különösen veszedelmes az ilyen beszennyezett tej a csecsemőkre, a gyenge szervezettelű gyermekekre. Ezért a gyermekek táplálására szánt tejet termelő tejgazdaságokban a tehének tisztogatására igen nagy gondot fordítanak. Képpünk egy drezdai telepen van felvéve, hol langos vizzel mossák és közben alaposan lekefélik a tejező állatokat.

A tehén tisztogatása.

Augusztus a házikertben és gyümölcsösben. A piaci korai burgonya-fajokat, amint indájuk száradni kezd, felszedjük s kiválogatva száraz helyen széttergetjük. A magvak valót is most válogatjuk ki, majd száradás után a burgonyát pincébe vagy verembe rakjuk. A sárgarépa, petrezselyem és a többi gyökérnemfék szükség szerint ismételve megkapálandók, megszáradtak, ha megérték, levágjuk és valamely száraz padlason utóérsre szétterítjük. Káposztásban a hernyókat naponként irtani kell. Kelkáposzta tavaszi fogyasztásra veteményezhető. Szárazságban fontos a légy, langos vízzel való bőséges öntözése. — Gyümölcsösben a túlterhelt galyakat alátámasztással támogatni kell, hogy azok ne törjenek le a gyümölcsök súlya alatt. Éretlen és férges gyümölcsök összegyűjtve pálinkafőzésre vagy ecetkészítésre felhasználhatók. Bő termés idején a nyáron nem értékesíthető alma, körte felaszalható. A magiskola helyett felassuk s a szilvamágot, ha megért, azonnal le is rakhatjuk. Alvóra szemezni már lehet, de tanácsos előző este a fák tövét bőven megöntözni. A szomácut legjobb átültetni ebben a hónapban és gyökézzel szaporítani is lehet. — A legjobb virágmag ebben a hónapban érik, a naponkénti megszedésről tehát ne feledkezzen meg a ház asszonya.

A máklégy. Ez a légy, mely karcsútestű, feketebarna színű, gyengén fénylő és élénk mozgású, akkor szokott megjelenni, mikor az éretlen mákfejek a felénél kisebbek. A nősténylegyek petéiket a zöld máktokokra rakják, még pedig olyanokra, melyek a mákbogár által már megfúrták. A petéből kikélik piros, lábatlan és fej nélküli, kőmennyag nagyságú és alakú nyúvek a kész lyukakon hatolnak be a máktokok belsejébe és ott a gyenge kis magvakat rágják, illetve pusztítják. Egy-egy máktokban rendszerint több nyú található a mákbogár fehérszínű kukacainak társaságában. Sokszor nyúszógnak benne a kukacok. Minthogy tömegesen fordulnak elő, a magtermesztést nagyon megkárosíthatják. **Védkezés.** A megfúrt fekete foltos, érdes felületű és ragási maradványokkal bíró tokok még éretlen korban, vagyis még mikor a magvak benne tejesek, leszedendők és elpusztítandók.

U. J.

TANÁCSADÓ

Kérdés. 1918. év szeptember havi 336 koronának menni a mai értéke? (K. Jászberény.) — **Felelet.** A fenti összegnek a mai értékben 1,750,000 korona felel meg.

Kérdés. 1922 június hónapban 50,000 koronáért mennyi búzát lehetett kapni? (W. M., Németmárk.) — **Felelet.** A kérdéses időben a búza ára átlag 4000 korona volt és így a fenti összegért tizenkét és fél métermáza búzát lehetett vásárolni.

Kérdés. A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik milyen adómentességben részesülnek? (Cs. Sándor.) — **Felelet.** Mentések a rokkantellátási adó alól az ellátás tartama alatt a pénzügyi ellátásban részesülő vagy végkielégített hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik.

Sorsjegyzételek. R. F., Halas. Sorsjegye nem nyert. — T. P.-né, Kovácsné, a Vasárnap 37. számában a hírek között hozták a Janina-Senator húzás eredményét. — Ifjú J. L., Tiszadarts, a Diák-sorsjegy júniusi húzását december 1-ére halasztották. — Ifjú M. I., Debréte, a Hadviseltek június 26-ra tervezett húzását elhalasztották. — L. Fízer. Újságíró-sorsjegye a júniusi húzáson nem nyert. — N. S., Rócalmás. Olvassa el ifjú M. J.-nek szóló üzenetünket. — Előfűző, V. M. Újságíró-sorsjegye a júniusi húzáson nem nyert, az augusztusi eredményt közöljük. — Hü olvasó. Iparművész-sorsjegye nem nyert. — K. Á., Kiskunfélegyháza. A Hadviseltek június 26-ára tervezett húzását elhalasztották. — Sorsjegyérdelődő, Körösladány. Árvaházi sorsjegye nem nyert, a Hadviseltek húzását elhalasztották. — K. J., Szeged-művelőd. Zsófia húzás augusztus 15., Kézsmájer, nem volt megállapítható, lejárt. — B. A., Charite-sorsjegye nem nyert, a József kir. herceg járadék húzás már megvolt, több nem lesz. — F. R., Németkér. Olympia húzás december 4., Mezőgazdasági nem nyert, húzás valószínűleg szeptember 30., Arany nem nyert, Trafikos nem nyert, Kápolna befejezett, Postamesterek Univerzál nem nyert. — F. J., Dunaszekcső. Pesti Első Takaréksorsjegye 110 koronát nyert, Magyar Jelzők-sorsjegyei nem nyertek. — J. I., Bajna. Újságíró- és Diák-sorsjegyei érvényesen játszottak és játszanak a húzáson; Újságíró húzás június 8. és augusztus 6-án volt, több nem lesz; Diák főhúzás december 11. Trafikos, Erzsébet szanatórium, József, Olasz Vöröskereszt-sorsjegye nem nyert. A József-sorsjegy jelenlegi ára 500 korona az Erzsébeté 500 korona és az Olasz Vöröskereszt-sorsjegyé 180 000 korona. Templom-sorsjegyeinek utána nézünk.

A „FALUSZÖVETSÉG“ HIREI

A gödöllői kiállítás megnyitása.

Az elmúlt csütörtökön délelőtt volt a sajtóbemutatója a Faluszövetség és a Gödöllői Járási Közművelődési Egyesület által rendezett gazdasági és ipari kiállításnak a gödöllői premontréi rendezet hatalmas iskolaépületében. A kiállítás valóban minden díszesre megérmedel. A kiállítás sikeres eredményéért különösen dicsekedni illik a vitész Endre László főszolgabíró és Kovács Lajos dr. premontré főigazgató, akik a lelkei voltak a nagyjelentőségű ipari kiállítás rendezésének. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni Harsányi László, Pohl Sándor, Schlayer Árpád, Hegedűs Aladár nevét sem, akik szintén nagy áldozatkészséggel tettek tanubizonyoságot a kiállítás rendezése alkalmából. A kiállítás legértékesebb része a két hatalmas termet betöltő egyházművelődési csoport. A csoport legértékesebb részét a gödöllői királyi vártplom műkincsei teszik ki, amikhez különösen sok történeti emlék is fűződik. Külön terme van a hadtörténeti emlékeknek. Az értékes dolgok között van az a híres látes, amelyet a szomorú emléktű Görgey Arthur használt az isaszegi csata napján. A látes mellett szerényen pár darab Kossuth-banó, majd Róza Sándor egyik betyárjának harci karikás ostora húzódik meg a komoly füvegskrény alatt. A hadtörténeti teremből az ipari kiállítás helyiségeibe jutunk, ahol különösen kiemelkedik a kiállító Hamza szövetséges társaság pavilonja. Érdekes továbbá még a Gül leve igazgató által berendezett mérészeti osztály, ahol egészen a XV. századig visszamenőleg mutatják be a mérészet fejlődését. Ugyanabban az osztályban látunk kolozsvári, brassói, majd mézeskalácsokat eredeti csomagolásban. Ritkaság gyánant szolgál egy kis kaptár, amit Szibériából hoztak a gödöllői kiállításra. A mérészeti osztály mellett foglal helyet az erdőzeti osztály, melyet Heple Arthur és Lengyel Viktor főerdőtanácsnok rendeztek be. A többi, helyszűke miatt meg nem említhető osztály mellett az a különös és majdnem újszerű tulajdonsága van még a gödöllői kiállításnak, hogy a kiállítók kizárólag iparosokból és gazdákból kerültek ki. A kiállítás megnyitását József királyi herceg mondta az ünnepi megnyitót.

A vidéki műkedvelők megszervezése.

Ujabbban örömdetesen szaporodnak kint a falvakban a műkedvelői előadásoknál számai. Sajnos azonban, az előadásra kerülő szandarabok közé sikerült élelmes üzleti vállalkozóknak a fővárosi harmadrangú színházak és kabarek műsorának fémunkáit, léha és erkölcselen, művészi szempontból teljesen értéketlen darabjait becsmepészni és így az a metely, mely ellen Budapestet annyit küzdenek az illetékes társadalmi és hivatalos intézmények, kezdi felútni a fejt a józan gondolkodású falusiak körében is. A Faluszövetség, mely a magyar falvak kulturális törekvéseinek hosszú esztendőktől óta hivatott istápolója, megalakulásától kezdve állandóan figyelemmel kísérte a falu műkedvelőinek nehéz munkáját és őket a rendelkezésére álló eszközökkel nagy mértékben támogatta. A közelgő szeptember és október hónapokban, amikor a falvakban a kulturális munka megkezdődik, a Faluszövetség hatalmas arányú akcióit akar megindítani a falusi műkedvelők megszervezésére és támogatására. Az akciónak különös célja az lenne, hogy a műkedvelői előadások szervezői tömörüljenek és a szervezetségben rejülő erőt tökéletesen kihasználva, igyekezzenek nagyjelentőségű feladataikat betölteni. A Faluszövetség, hogy e nagybontású akciójához a szükséges alapot és tájékozódást megszerezze, ez úton fordul a falusi egyesületek vezetőihez és a műkedvelői előadások rendezőihez, sziveskedjenek a Szövetség tájékoztatói mindazokról a problémákról és szükségletekről, melyek műkedvelői előadások szervezésénél és rendezésénél felmerülhetnek. A Szövetség már most is tanácsokkal és útbaigazításokkal látja el a műkedvelőket, ha azok a Faluszövetség központjához (Budapest, V., Zoltán-utca 8.) fordulnak.

Pálinkafőző és finomító (tisztázó) üstök

bármily rendszerben raktárról kaphatók

GODRA SÁNDOR és FIA

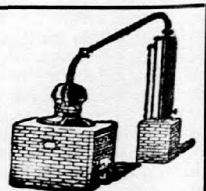
rézműves üzemben

Budapest, IX., Gróf Haller-utca 4. sz.

Telefon: József 78-43.

Gyümölcsész besztítő készülékek.

Árajánlattal s árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Képek a gödöllői kiállításról.

Első kép: Csömör község kiállítása egy mátkapárral és a nász néplép népviseletben. 1. Krizsán István, csömöri községi bíró. 2. Petrák Sándor, szadi községi bíró. Második kép: Kerepes község Blaháné-szobája, benne egy kerepesi mátkapár népviseletben.

Nemzetközi falufeljesztési kongresszus Brüsszelben.

A falufeljesztés nemzetközi bizottsága július hó 21-től 24-ig tartotta második ülését Brüsszelben és azon tizenkét nemzet képviselői, köztük a magyar Faluszövetség képviselője, jelentek meg. Különös súlyt adott a tanácskozáson az a körülmény, hogy azokon résztvevő Amerikai Egyesült Államok kormánya által az európai falusi élet tanulmányozására kiküldött bizottság, melyet *Kenyon Butterfield*, a michigani állami mezőgazdasági intézet elnöke vezetett. Az európaiak közül említést érdemel *Vogué ögróf*, a francia gazdaszövetség elnöke és *Sir Harris Plunkett*, az ír agrártörvények ősz vezére. Képviselő volt azonban a föld Ázsia is, *Rabindranath Tagore* szűkebb környezetének egy tagja. A gyűléseken beható vita folyt a falu társadalmi életének emeléséről, a családi nevelés mélyítéséről és az iskolák fejlesztéséről. A jövő évi kongresszus az Egyesült Államokban lesz, az *1928-as kongresszust Budapestre hívják össze*. A magyar falufeljesztési törekvések, különösen a *Faluszövetség működése osztatlan elismeréssel találkoztak*. A tanácskozások befejezése után a kongresszus tagjait a belga földmívelésügyi miniszter bemutatatta a királynak, aki néhány tagot — köztük a magyar képviselőt — *dr. Weis* István miniszteri osztálytanácsost — megszólításával tüntetett ki. Az értekezlet összehívása és mintaszerű volt a belga földmívelésügyi kormánynak, elsősorban Magyarországon is járt *de Vuyst* államtitkárnak az érdeme.

Erősebb lendülettel indul meg a Népházak építése.

A Faluszövetség mindenhol, ahol szükségét látja, teljes erejével szorgalmazza a Népházak felépítését és támogatásával sikerült is tető alá hozni a falu házát. Újabbban, mint ismeretes, a kormány a Faluszövetség közbenjárására a beruházási összegekből 1,000,000 aranykoronát fordít Népházak építésére és így kilátás van arra, hogy erősebb lendülettel fog megindulni a jövő esztendőben a Népházak építése. A Faluszövetség segítségével legutóbb kezdte meg Vecsés község Népházának a felépítését, melyhez a helyiek áldozatkészségén kívül a földmívelésügyi és népjóléti minisztériumok is anyagi támogatással járultak hozzá. Így nemcsak a siker fogja koronázni *Fehér József* pápai kamarás, vecsési esperes önzetlen, a Népház felépítése körül végzett működését, az egyemeletes vecsési Kultúrház nemcsak a tető alá kerül. Mátranovák, Gyulagyürkehely, Szőreg, Magyarcsanakd községek Népház építési akcióját támogatja és segíti előre most a Faluszövetség, melynek óhajtatja az, hogy a legkisebb faluban is minél hamarabb felépüljön a magyar falu kulturális, társadalmi és gazdasági életének legfőbb tényezője, a Népház.

Három millió mázsával több búzánk terem, ha minden gazda csávazza vetőmagját!

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Tolnaiamási és Vidéke Félvér Lótenyésztő Szövetkezetének távhajtó versenyei

A Tolnaiamási és Vidéke Félvér Lótenyésztő Szövetkezet távhajtást rendez. Célja ezzel, hogy a szövetkezet körzetében levő loállomány teljesítőképességéről maguk a gazdák is meggyőződ-hessenek egyrészt, de másrészt annak a megállapítása, hogy ok-zerző hajtással az állatok milyen útat képesek megtenni anélkül, hogy értékükben veszítenének. A távhajtás szeptember havában lenne és részt vesz rajta mintegy 20—22 kettes fogat. A végcél Budapest Tattersaal, hova igen előkelő vendégeket hívnak meg. A távhajtás a következő útvonalon történik: Kaposvár, Pecs, Bátorcsék, Szekszárd, Dombóvár, Budapest (egynapi pihenő, melyen a fogatok a Tattersaal hajtópályán előhajtathatnak), Szekes-fehérvár, Siófok, Tamási. Útközben Baracsán néhai *Kozma* Ferencnek, a magyar lótenyésztés nagymesterének sírját megkoszorúzzák. A távhajtás után lódíjazás, kocsi- és sikverseny lesz Regölyben, illetve Felsőöregben.

Háziipari tanfolyamok kérelmezése.

A m. kir. földmívelésügyi minisztérium háziipari kerületi felügyelője útján a jövő tél folyamán is rendeztet különböző tárgyú háziipari tanfolyamokat, amelyek felülelhetik a kosár-köteft, gyékény- és szalmafonást, farafaszt, seprőköteft, stb. A tanfolyamok iránti kérvényeket, az illetékes háziipari kerületi felügyelőségek útján folyó évi szeptember hó 15-én kell a földmívelésügyi minisztérium háziipari osztályához beküldeni. — Az ifjúsági egyesületek és más erkölcsi testületek nemesebb munkát alig végezhetnek tagjaikkal a tél folyamán, mintha az említett háziipari ágak valamelyikét velük elsajátíttatják.

A tanyavilág fejlesztése.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara minden eszközzel arra törekszik, hogy a területen fekvő tanyák gazdasági nivóját emelje. Ebből a célból legutóbb két intézkedést rendszeresített. Az egyik egy dicsőri oklevél kiosztásának előkészítése, amelyet azok a lelkesek, tanítók, jegyzők, szövetkezeti és gazdaköri vezetők, továbbá lelkesebb gazdák kapnak, akik a maguk körzetében nevelő munkával vesznek részt a tanyavilág előbbrevitelében. A kitüntetettek közt szét fognak osztani 10—10 kötet értékű mezőgazdasági szakkönyvet is. Ennek a pályázatnak a bírálóbizottsága 1926 december 31-én készíti el jelentését és azt a Kamara tavaszi közgyűlése felé fogja terjeszteni. Ugyancsak pályázatot hirdet a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara olyan szakmunkára is, amelyek tárgya a tanyai gazdálkodás megújításának kérdése. Ennek díja 100 pengő, határideje pedig 1927 február 1.

Leventeverseny Balatonfüreden.

József kir. herceg és családja a versenyen. A kép közepén József kir. herceg Héjji Imre dr.-ral, Balatonfüred nemzetgyűlési képviselőjével beszélget.

(Dr. Vitéz Szilágyi Lajos felvétele).

Sörárpakiállítás Sopronban.

A Sopronvármegyei Gazdasági Egyesület ebben az évben is megismétli a tavaly szép sikerrel rendezett, vásárral egybekötött sörárpa kiállítását. A kiállítás szeptember 4-én és 5-én lesz. A kiállításon a résztvevőknek augusztus 28-ig bezárólag a Sopronvármegyei Gazdasági Egyesület címére Sopronba 5 kilogramm sörárpát kell mintaképpen kiküldeniük. Az eladásra szánt mennyiség előzetes bejelentését kéri az egyesület.

A szőlőtermelők adóját mérsékelni szándékozik a kormány.

A kedvezőtlen időjárás nagy csapás a szőlőtermelőkre, mert a szőlő egyrészt nem fejlődhet, másrészt a szőlőt óriási mértékben lepték el a betegségek. Bár e körülmény folytán a borárak kétszeresére emelkedtek, a szőlőgazdák sorsát ez sem javítja meg, mert az idei szüret előreláthatólag még a termelési költségeket sem hozza be. Több helyen, mint Gyöngyösön is, a várható termés kilentéződése pusztult el. E helyzet arra kényszerítette a szőlőgazdákat, hogy tömegesen forduljanak az adófelügyelőségekhez, adóelengedést kérve. A földművelésügyi miniszter közbelépésére a pénzügyminisztérium hajlandóságot mutat arra, hogy az időjárás által sújtott bortermelők helyzetén adómérsékléssel segítsen.

Kiépítik a balatoni hajózást.

A Balatonban rejlő nagy értékek megfelelő gyümölcsöztetése céljából ismét egy jelentékeny lépés történt, amennyiben a kormány elhatározta, hogy a Balaton vízi közlekedésének megfelelő javítása céljából ennek a szolgálatnak ellátását a magyar államvasútra és a Duna—Száva—Adria—Vasúttársaságra bizza. A részvénysárság keretébe belépő vasutak a balatoni vízi közlekedés megfelelő kiszolgálása céljából nagyszabású programot dolgoztak ki. Eszerint a balatonparti összes számbajövő fürdő- és üdülőtételek és forgalmasabb községek közt menetrendszerűen közlekedő sűrű hajójáratokat létesít, amelyek nemcsak a tényleges szükségleteket elégítik ki, hanem a forgalom fejlesztésének szolgálatában is állnának. Az érdekelt vasutak a balatoni hajózás céljaira motoros hajókat fognak beszerezni. A vasutak nemcsak a személy-, hanem az áruforgalom kiépítését is feladatukul tűzték ki, mely célból a szántó—tírhányi révátkelés céljaira megfelelő motoroskompot, az egyéb áruforgalom lebonyolítására pedig modern vontató járműveket és uszályokat fognak beszerezni.

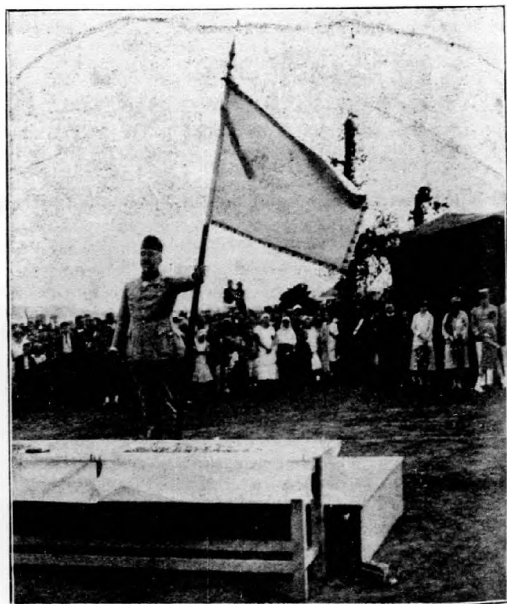
A burgonyavész pusztítása miatt megállapítják a vézmentes területeket.

Szabolcsban, amely az ország leggazdagabb burgonyatermő vidéke és a Dunántúl több helyén nagy mértékben lépett fel a burgonyavész. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület felhívta a fenyegető veszedelemre a földművelésügyi minisztérium figyelmét és kérte, hogy állapítsák meg, mely vidékek maradtak a burgonyavésztl mentesek és a gazdák részére a jövő évre ezokról a vidékekről biztosítsa az egészséges vetőburgonya beszerzését. A földművelésügyi minisztérium már intézkedett is a burgonyavésztl mentes területek összeírásáról és arról, hogy a vármegyei gazdasági egyesületek útján a gazdák jövő évi burgonyaszükségletüket jelentsék be.

Drucker Jenő halála. A magyar agrárvilágnak ismét súlyos gyászja van. Drucker Jenő dr., a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete ügyvezető alelnöke csütörtökön hajnalban hosszas és kínos betegség után meghalt. Drucker Jenő dr. fáradhatatlan és páratlan szorgalmú munkása volt a magyar szőlő- és bortermelés érdekében. Évtizedeken át volt vezetője a szőlősgazdák egyesületének és nagy irodalmi tevékenységet fejtett ki. Halálát kiterjedt rokonságán kívül a magyar szőlősgazdák százai gyászolják. Drucker Jenőt szombaton helyezték örök nyugalomra a Kerepesi-úti temetőben. A temetésen a magyar agrárvilág számos előkelősége jelent meg. Az egyházi szertartás után Kégl János dr. gazdasági főtanácsos búcsúztatta el az elhunytat a magyar szőlősgazdák, Horváth János dr. gazdasági főtanácsos pedig a Fructus szövetség nevében. A sírnál az Operaház kara megindító gyászdalokat énekelt.

Merénylétet kíséreltek meg Primo de Rivera ellen. Primo de Rivera spanyol miniszterelnök autójára Marachus Torrent nevű anarchista munkás tört hajítót, amely azonban senkit sem sebesített meg. A merénylét után az a rendőrségi autó, amely a miniszterelnököt követte, nekifutott a merénylőnek, aki közben láblörést szenvedett. Primo de Rivera megállította autóját és megnézte a tört, amelyet kocsijára dobta, majd folytatta útját. A merénylőt az egyik barcelonai kórházba vitték, ahol erős rendőri felügyelet alatt tartják.

Öngyilkos lett Windischgrätz herceg jósággkormányzója. Halász Sándor, Windischgrätz Lajos herceg jósággkormányzója, a múlt héten lúminállal megmérgezte magát az egyik budapesti szállodában. Esméletlen állapotban szállítottak szanatóriumba, de segíteni már nem tudtak rajta és Halász háromnapos szenvedés után meghalt. Kihallgatni nem lehetett így s mivel búcsúlevelet sem hagyott hátra, öngyilkosságának közvetlen okát megállapítani nem lehetett. Halász dúsgazdag ember volt, de a frankkúgy után az ő vagyona is megcsappant s állítólag ez érlette meg a jósággkormányzóban az öngyilkosság gondolatát. Más hírek szerint Windischgrätz hercegnek tett ellene feljelentést s ez keszértette el annyira őt, hogy megvált az életől.

Leventeverseny Balatonfüreden.

József kir. herceg átadja a zászlót a versenyben első díjat nyert balatonfüredi leventesapatnak.

(Dr. Vitéz Szilágyi Lajos felvétele.)

Rakovszky belügyminisztert megoperálták Kolozsvárott.

Rakovszky Iván belügyminisztert pénteken éjjel vakbélgyulladásával a kolozsvári Erzsébet-szanaszatóriumba szállították. A betegen Steiner Pál orvostanár azonnal műtétet hajtott végre. A műtét sikerült. A miniszter, akit felesége föl, nyugodtan viselte el a műtéttel járó kellemetlenségeket.

Mayer János teát adott a talajtani kongresszus résztvevőinek tisztelőre. Mayer János földművelésügyi miniszter szombaton a Mezőgazdasági Múzeum királytermében teát adott a nemzetközi talajtani kongresszus résztvevőinek abból az alkalomból, hogy a kongresszus konferenciája véget ért. A házigazda szerepét betöltő Mayer János földművelésügyi miniszteren kívül a kormány tagjai közül Vass József dr. helyettes miniszterelnök, valamint Walkó Lajos kereskedelmi és külügyminiszter jelentek meg. A földművelésügyi minisztérium kebeléből jelen voltak: Grabovszky Miklós miniszteri tanácsos és Siegescu Miklós miniszteri titkár. A vendégek igaz, meleg érzéssel emlékeztek arról a magas kultúráról, amelyet hazánkban tapasztaltak.

Csernoch hercegprímás beszéde az esztergomi Katolikus Legényegylet székházának felavatásánál. Az Esztergomi Katolikus Legényegylet új egyemeletes székházát vasárnap avatták fel szép ünnepély keretében. Az ünnepélyen, amelyet a székház dísztermében tartottak, megjelent Csernoch János bíboros hercegprímás és Vass József dr. helyettes miniszterelnök is. Matéffy Viktor prépost-plébános, nemzetgyűlési képviselő, megnyitó beszéde után Csernoch János bíboros hercegprímás teljes bíborosi díszben megáldotta és megszentelte az új székházat. Közvetlenül az ünnepély után Aranyis Béla dr. polgármester átnyújtotta Vass József dr. helyettes miniszterelnöknek a város díszpolgári oklevelét, a szeretet, bizalom és ragaszkodás bizonyítékát. Vass József hosszabb beszédében köszöntö meg a megtiszteltetést és hangsúlyozta, hogy ő előtte kötelesség mindaz, amit érdeméül betudnak. Délután bakkelt volt, amelyen Csernoch János bíboros hercegprímás előbb XI. Pius pápát köszöntötte fel, majd a kormányzózt éltette, mint aki az alkotmányunk, a békének és nyugalomnak legfőbb őre az országban, akire bizton támaszkodhatunk s aki biztosít bennünk arról, hogy amíg kezében tartja az ország gyeplőjét, felfordulás az országot nem éri. Isten áldását kérte úgy XI. Pius pápára, mint a kormányzóra.

Kihirdették az ítéletet a kommunisták bűnperében. Ismeretes, hogy Rákosi Mátyás volt népbiztos Oroszországból visszajött, hogy itt Magyarországon propagandát fejtsen ki a Weinbergtörténet érdekében. Rákosit aknamunkájában támogatta Csernoch János, Óri Károly, Gógös Ignác, Hamán Kató, Vági István. A szervezetnek nem igen sok tagja volt, amikor a rendőrség elfogta a bűnösöket. Rákosi és ötvenkét társa került a büntetőtörvénysek elé, amely hosszabb ideig tárgyalta az ügyet. A mult szerdán hirdették ítéletet a bíróság, melynek értelmében Rákosi Mátyás 8 és fél évi, Weinberger 8 évi, Óri 4 évi, Gógös 3 és fél évi, Hamán 2 évi és 4 hónapnyi fegyházbüntetést kapott. Vágit egyévi börtönnel sújtották. A többi vádlott 1—2 évi fegyházbüntetést kapott. A vádlottak úgy a tárgyalás, mint az ítélelhirdetés alatt tiszteletlen magatartást tanúsítottak a bíróságghal szemben, ezért az elnök több ízben rendbüntetést alkalmazott. Az ítélelhirdetés napján a kommunisták egy Gímb-utcai házban gyűlést tartottak, ahol a rendőrség rajtuk ütött és 140 kommunistát elfogtak. Közülük többeket letartóztattak.

Friedlaenderék hamis bankjából még mindig vannak forgalomban. Az olaszliszka bankgyámsítók ügyében már hozott ítéletet a debreceni törvényszék, a bankgyár termékeiből azonban még mindig találunk az ország legkülönbözőbb városaiban. A hamisítványokat Friedlaenderék Budapesten és Debrecenben bocsátották útjukra és főleg e két városban találtak nagyobb mennyiségben hamis bankjegyet. Ezért keltett felhívást, hogy most Cegléden egyszerre két darab hamis milliós találtak. A hamisítványokat felkultották Budapestre a Jevintézethez, ahol tizetes vizsgálat alá vették őket. Megállapították, hogy a hamis milliósok az olaszliszka bankgyárból kerültek ki. A Cegléden talált hamis milliósok ügyében az ügyészség vizsgálatot indított annak kiderítésére, hogy kik károsították meg azokat az egyéneket, akiknél a Friedlaender-féle hamis bankjót megtalálták.

Magyar és szerb politikai foglyok kicserélése. Még egy júliusi tárgyalás folyamán meggyeztek a szerb-magyar hatóságok, hogy augusztus másodikán kicserélik a fogságukban levő politikai foglyokat. A letartóztatott foglyokat 2-án délután cserélték ki a szerb-magyar határon fekvő Klebélia községben.

Halmosbókor levente-egyesületének műkedvelő gárdája, amely legutóbb az „Arva Rózsai” című népszínművet mutatta be nagy sikerrel. Középen ül a leventeparancsnok.

(Beküldte Tomaszovszki András, leventeegyesületi jegyző.)

Aranyis plébános. Ritka szép ünnepe volt a napokban Zalavölgyi Nemesapáti község és környékének. A vármegyeszerte közszertetben álló Vajda János apátplébános tartotta aranyisját és egyben negyvenéves plébánosi jubileumát. A kapornaki esperesi kerület papsága és a szomszédos községek lakosságának tömegei jelentek meg a ritkaszámba menő apáti aranyisra. A manduktori tisztelet Tell császi plébános, kerületi esperes, az ünnepi beszédet pedig Takács kapornaki plébános, Jézus-társasági atya tartotta. Az ünnep rendezését Molnár István birtokos vezetésével a lakosság vezetői végezték.

Dinamitmerényletet követek el a dorogi főgyőző ellen. Morva Izidor, Dorog község főgyőzője ellen pénteken éjszaka ismeretlen tettes dinamitmerényletet követett el. A merénylet valószínűleg bosszú műve, mert a szigorú, de igazságos, érélyes főgyőzőnek sok ellensége volt a munkások körében. A hatalmas erővel felrobant dinamit emberéletben szerencsére nem tett kárt. A tettes az egyik szoba ablaka alatt helyezte el egy 18 cm hosszú és 2 cm átmérőjű dinamitpatront. A patronot zsinór segítségével gyújtotta meg. A felrobant dinamit kitépte az egész ablakot, amelynek üvegdarabjai és a fadarabok az ebédőbe hullottak. A nyomozás során jelentkezett néhány tanu, akik éjnek idején egy gyanús alakot láttak a robbanást követően a főgyőző házában irányából gyors futással menekülni. Az alakról azonban közelebbi személyleírás senki sem tudott adni. Kétségtelen mégis, hogy csakis ez lehetett a merénylő. Eddig azonban a tettest nem sikerült kézrekeríteni.

Az iskolaépítési program sikerre. Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter nagyszabású iskolaépítési programja eddig is örövendetes eredményekre mutathat. Ebben az évben 317 községben indult meg az iskolaépítés, 23 községben és városban már 43 elemi iskola épült fel 245 tanteremmel, két tornateremmel, továbbá 38 tornatanítói és szolgái lakással. Elkészült ezenfelül 22 kisdévodvónit és a hozzátartozó óvodái lakásokkal. Jelenleg építés alatt van 523 elemi iskolai tanterem, 350 tanítói lakás és utóbbiak közül csak Pest vármegyében 104 tanítói lakás épül.

Mexikóban még mindig folyik a harc. Calles köztársasági elnöknek a mexikói katolikus egyház ellen folytatott harca még mindig tart s mind több áldozatot követel. Az egyes helyeken egymást érik a fegyveres összecsapások. A katolikus hívek heves ellenállást fejtenek ki templomaik védelmében. Egy katolikus nő Calles ellen merényletet akart elkövetni, ami azonban nem sikerült. Calles egy nyilatkozatában kijelentette, hogy a zsidó bevándorlókat tárt karokkal várja. Az Egyesült-Államok a zsidó, valamint Anglia képviselője is tiltakozásukat jelentették be Calles-nél az ellen, hogy az amerikai, illetve angol állampolgárok telplo-mait is állami felügyelet alá vonják. Ebben a kérdésben egyébként még tárgyalások folynak. A pápa őszentsége Mexikót egyházi átok alá helyezte — hír szerint —, amelynek értelmében a papok csak a halotti őszentséget szolgáltatathatják ki a hívőknek.

Kukoricaháncsból készített háziipari cikkek. Ezeknek a készítését tanítják a tapolcai háziipari tanfolyamon.

Szenttéavatási eljárás, amelynek Magyarországon folytatják le egyik kihallgatását. Ebben a hónapban ritka és szokatlan eljárást fognak lefolytatni Kalocsán: egy hivatalos szenttéavatási eljárással kapcsolatos kihallgatást. Ezelőtt mintegy másfél évvel a kalocsai konviktságban miliartuberkulózisban fekvőt beteg a fiatal **Benz** barát, akiről két orvos megállapította, hogy menthetetlen. A beteg ekkor **boldog Bellarmin** tiszteletére, kilencnapos ájtatosságot, novénát kezdett. Rögtön az ájtatosság megkezdése után állapota jobbrafordult és a novéna végétével teljesen egészségesen kelt fel az ágyból. A csodás gyógyulárol jelentést küldtek Rómába és mivel Bellarmin boldoggáavatása óta ez már a második csoda, amely az ő tiszteletével kapcsolatosan történt, megteszik a lépéseket szenttéavatására iránt. A római rituskongregáció rendkívül szigorúan jár el az ilyen esetek kivizsgálásánál. Előbb Röntgen-felvételt kért be a meggyógyult fiú melléről s mivel a kép gyógyult tuberkulózist mutatott, most a római rituskongregáció hites orvosát küldi ki Kalocsára, ahová az összes tanukat is berendelik. A római orvost **P. Janicei** József magyar jezsuita fogja ez utjában kísérni, aki a Gergely-egyetemen végzi magasabb tanulmányait és aki mint hitese olasz tolmács fogja a kihallgatásoknál közreműködni.

Másfélévi fogházra ítélték a váci székeskáptalan megrágalmazóját. A budapesti törvényszék Török-tanácsa érdekes bírszer tárgyalására szállott ki Vácott. Még 1924-ben történt, hogy **Szöke Lajos**, a *Népszava* kiadóhivatalának alkalmazottja, a »Népszava«-ban azt írta, hogy Vácott a város előkelőségeiből, papi méltóságokból, ügyvédekéből, bírákból vészbizottság alakult, amely sorra jellelte ki és adta a román megszállás idején román kézre a neki nem tetsző embereket. Per indult meg a cikkek szerzője ellen. A per folyamán kiderült, hogy a cikk minden sora hazugság, azért a bíróság **Szöke Lajos** másfélévi fogházra és 60 millió korona kártérítésre ítélte el. Az ítélet indokolása megállapítja, hogy a megrágalmazott egyének épen ellenkezően jártak el, mint ahogyan **Szöke** állította róluk.

Egy földbirtokos öngyilkossága a kártya miatt. **Hajós** József kamarás, dömsödi földbirtokos, volt ulánus százados, a múlt héten szolgálati revolverével sziven lötte magát és azonnal meghalt. **Hajós** dúsgazdag ember volt, de őt is elfogta a ma annyira divatos kártyaszünetedély, amely magával ragadta a teljes romlásba. **Hajós** állandóan játszott a pesti kártyabarlangokban és mindig veszített. Eliszott a készpénzvágya s azután uszorosáktól vett fel kölcsönöket. Tartozása már két milliárdot tett ki s ekkor hitetlenségi szorongatni kezdtek. Egyikük megfenyegette, hogy feljelenti őt. **Hajós** ekkor hazament Dömsödre és öngyilkos lett. Bücsülevelében csak ennyi volt: »*Verje meg Isten, aki a kártyát kitalálta.*»

Q szeretet.

Tízéves volt a fiú,
Hatéves a leány,
Virágokat szedtek ők,
A tavasz hajnalán.

Hűszeszlendős a leány,
Tizenhat a leány...
Eletsattant az első csók
A leány ajkán.

Kis ibolya viritott,
Dalolt a sok madár,
— Ugy-e, akkor is szeretsz,
Ha eljön majd a nyár?

Enyhe szellő libbent el
A fejük felett
És mosolyogva suttogta:
— Ez a szeretet...

Pados János (Erdőcsokonya.)

Tizennyolc tanyai iskolát épített Debrecen. Debrecen városa a kormány legutóbbi kölcsönakciójával kapcsolatban 50 milliárdos kölcsönt vett fel a Speyer-bankháztól. A kölcsönből 18 tanyai iskolát és vásárcsarnokot épített a város.

Hatvanéves a Soproni Önkéntes Tűzoltó Egyesület. A Soproni Önkéntes Tűzoltó Egyesület augusztus folyamán az egész ország tűzoltótársadalmának bevonásával nagy ünnepek között üli meg fennállásának 60. évfordulóját s egyben a világháború miatt elmaradt *fél százados jubileumát is*. A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség XXI. nagygyűlését szintén ez alkalommal fogja Sopronban megtartani, úgyszintén a Sopron vármege és Sopron szabad királyi város tűzoltótestületeinek szövetsége is ekkor tartja ünnepi nagygyűlését. A szép multra visszatekintő jubilálás testület a jubileumi ünnepséggel kapcsolatban augusztus 19—23-ika között változatos műsorú tűzoltónapokat rendez, amelynek sikere érdekében **Thurner** Mihály dr. polgármester vezetésével a város valamennyi társadalmi rétege munkálkodik. Az ünnep védnökségét **József** királyi herceg vállalta el.

Kétszázégyes tudószanatórium épül Pécsert. Baranya vármege törvényhatósága állandó választmányának ülésén **Fischer** Béla alispán bejelentette, hogy a *Mecsek erdős hegyoldalában elterülő Szentkúton* rövidesen megkezdik a kétszázégyes tudószanatórium építését. A sanatórium építése 21 milliárd koronába kerül, amelyből a kultuszminiszterium 14 milliárdot folyósít, a fennmaradó hétmilliárdot pedig Baranya vármege a küldöldi kölcsönből adja.

Az oláhok nem engedik Erdélybe Raffay püspököt. A bukaresti kormány mostanában érthetetlen idegességgel fogadja azokat a vizumkérelmeket, amelyeket Csonkagyarország közéleti szereplői intéztek a konzulátusokhoz. A megkülönböztetett figyelem különösen kijár az egyházak főpapjainak, aiktól rendszeresen és minden magyarázat nélkül meg szokták tagadni az útlevél láttaozását. Multkoriban egyik református püspököt akadályozták meg benne, hogy a megszállott Erdélybe utazzék, most pedig **Raffay** Sándor dr. evangélikus püspök talált rideg elutasítást. A püspök Brassóban élő leányát akarta meglátogatni, akit eddig minden évben felkeresett, anélkül, hogy az oláhok akadályt górdítottak volna útjára.

Egy 18 éves amerikai leány rekord idő alatt úszta át a La Manche-csatornát. **Gertrud Ederle** 18 éves amerikai leány, uszóbajnoknő, 14 és fél óra alatt átúszta a La Manche-csatornát és ezzel megdöntötte **Sullivan** 1923. évi 28 óra 23 perc rekordját. **Gertrud Ederle** tanító mestere **Burgers** kapitány volt, aki először úszta át a csatornát 53 óra 40 perc alatt. Az uszóbajnoknő hajó kísérte, amelyen rádió volt felszerelve s ennek segítségével nyegedőrnként értesítették Amerikát a bajnoknő útjáról. Az amerikai lapok öröknéki különkiadásban közölték a jelentéseket. Amikor megjött az értesítés, hogy **Gertrud Ederle** elérte az angol partot, **New York lakossága körében lelhatatlan lelkesedés tört ki**. A fiatal uszóbajnoknő teljesítménye férfiaknak is dicséretére válnék.

Izgalmas harc az oroszlánszelidítő és három oroszlán között. Szerdán este tartotta megnyitóját előadását a Győrben sátozt vett hatalmas vándorcirkusz, melynek legkiemelkedőbb száma *Prose* kapitány oroszlánszelidítése volt. A cirkusz közönsége lélegzétvisszafogva nézte az izgalmas jelenetet, mely a legnagyobb csendben folyt le egészen az utolsó percig, mikor is az egyik hatalmas himoroszlan az egyik ostocepás után időmítőjának rohant, aki azonban a legnagyobb hidegvérrel védte magát a mindjobban veszedelmesre való támadások ellen, amelyeket a másik két oroszlan is megkísérelt. A szörnyű jelenet hatása alatt óriási pánik keletkezett a nézők sorai között, ami még jobban felingerelte a feldühödött fenevadakat. A kellenetlen esemény azonban mégis szerencsésen végződött, mivel a riasztópisztolyokból leadott lövések lecsillapították a fenevadakat.

OLVASÓINKHOZ!

Augusztus hó 15-én új előfizetést nyitunk, aki tehát szívén viseli a kiszagda-, földművelés- és kisiparostársadalmat, valamint a saját érdekét, aki a vasárnapját nemcsak kellemessé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az fizessen elő a „Vasárnap”-ra. A „Vasárnap” legkésőbb vasárnap reggelre a legmesszebb élő tanyára is megérkezik.

A „Vasárnap” a legolcsóbb hetilap mert félévi előfizetés mellett csak 1192 K-ba kerül egy példány.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

negyedévre	16.000 K
félévre	31.000 K
egész évre	62.000 K

A „Vasárnap” kiadóhivatala
Budapest, VI., 0-utca 10. sz.

Fölkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése július hó 31-én lejárt, hogy előfizetésüket a már megküldött befizetési lap jóváhasználásával megújítsák szíveskedjenek, nehogy a lap kiadásában fennakadás álljon be.

Magyarülődés Erdélyben. A szilágymegyei Érszalacs községben, amelynek mintegy négyezer főnyi lakossága van, az elmúlt vasárnap harangszentelési ünnepségeknek kellett volna végbemennie. Ez alkalomból a fele református, fele katolikus, de szintén magyar lakosságból álló község 70 esztendősné plébánosának, Dorogi Pálnak indítványára, három diadalnapot állítottak fel, melyeknek közepén nagyobb román, két oldalán pedig kisebb piros-fehér-zöld színű magyar zászlócskákat helyeztek el, de a magyar zászlócska természetesen, a bajok elkerülése végett, bevarrták a román címet, amint azt a rendelet előírja. Alighogy elvégezték a munkát, megjelent a járás főszolgabírája, aki azonnal elköszöta a zászlókat, a harangszentelési ünnepet betiltotta, majd félóra múlva csendőrokok jelentek meg az agg főtisztelendő lakásán és őrizetbe vették. A következőkkel pedig fegyveres csendőrkísérettel útnak indították Dorogit, akinek hollétéről hívei máig sem tudnak semmit. A községben az események rettenetes izgalmat váltottak ki. A befolyásosabb polgárok közbeleptek Dorogi érdekében, eredménytelenül.

A debreceni csata hetvenhetedik évfordulója. Debrecen város nagyarányú keretek között ünnepelte meg hétfőn délután az emlékezetes debreceni csata hetvenhetedik évfordulóját. A város-hízálat az ünneplő menet a honvédelmetőbe vonult, ahol a Himnusz elénekzése után Tukacs György református segédlelkész tartott magas szárnyalású hazafias emlékeszédet, majd a város, a katonaság és a különböző egyesületek kiküldöttjei megkoszorúzták a hősök emlékművét. A lélekemelő ünnepséget a Szózat elénekzése, vel rekesztették be.

Geréb-kerthen harminc ember betegedett meg léptében. A debreceni mentők néhány nappal ezelőtt lépfenes megbetegedés tünetei között a sebészeti klinikára szállították Szekeres Jánosnért. Az asszony valómása alapján megindult vizsgálat kiderítette, hogy Tót Andrásné Geréb-kerthei lakos beteg tehenét levadgatta és hűsül kimérte. A hűsöl mintegy ötvenen vásárolták. A csendőrség csakhamar mintegy 30 embert szedett össze, akiket szintén lépfenes megbetegedés tünetei mutattakoztak. Valamennyit bevitték a sebészeti klinikára és kezelésbe vették őket. A csendőrség megtette a feljelentést Tót András ellen.

Vadorzok borzalmas bosszúállása a csehminiszterli erdőben. Szombat Gyula erdszt, aki a csehminiszterli erdőft gyanulatlanul járta, vadorzók támadták meg s bosszúból meztelenre veltkötve, kegyetlenül megverték s fához költve, a szünogyók és hangyák marásainak tették ki, ahol őt hozzátartozói harmadnapra találták meg. Az erdszének a szünogyó- és hangyamarások következtében olyan irritozsós fájdalmai voltak, hogy kétségbeesett segélykiáltásai miatt hangsúlyos elszakadtak s teljesen némává lett. Mikor őt harmadnapra eszméletlen állapotban megtalálták, fához kötözött meztelen testét ujnyai vastagon lepték el a mérges rovarok. A kegyetlen büncselekmény miatt a szombathelyi csendőrség indította meg a nyomozást.

Összemarcangolta szelidítőnőjét az oroszán. A lipcsei állatkertben izgalmas jelenet játszódott le egy állatszélidítő és az egyik oroszán között. Az állatszélidítő épen egy két és fél esztendő oroszán idomításával volt elfoglalva. Az oroszán azt akarta kényszeríteni, hogy lábai elé fektődje le és fejét ölébe hajtsa, miatt ő zongorán akart játszani. A mutatvány betanításánál az oroszán hirtelen felszólított és összevissza marcangolta az állatszélidítőnt, akit az odafutó személyzet mentett ki veszedelmes helyzetéből. A súlyosan sebesült nőt haldokolva szállították a kórházba.

A világ legjobb

Harmonikái, Hegedűi, Harmoniumjai, Citerái, Beszélőgépei, Cimbalmjai, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók iskolai, dalárdai, egyházi harmonikumok részletre is.

Romlott hangszereket művészesen javít.

Legjobb Hurok!

Árjegyzéket ingyen küld

Mogyoróssy Gyula

m. kir. szabadalmazott hangszergyártó,

BUDAPEST,

VIII., Rákóczi-út 71.

Telefon József 16—81.

Rajtaütés egyjátékarlangon. A budapesti rendőrség igazán detektívregénybe illő módon leplezett le ismét egy nagyszabású játékarlangot. A rendőrségnek tudomására jutott, hogy az Aradi-utca 69. számú házban, amely Coburg herceg tulajdona, játékarlang van. A detektívek napok óta figyelték a házat és elhatározták, hogy rajtaütnek a játékarlangon. Egész nap különböző trükkök igezettek bejutni abba a lakásba, ahol a játék folyt. Levélhordónak, szállítómunkásnak, hordárnak, szerelőnek öltözött detektívek kísérelték behatolni a lakásba, sőt nőnek is felöltöztek, de nem sikerült célt érni, mert nekik nem nyitottak ajtót. Szerdán este nyolc óraker azután nagy csoport detektív szállta meg a házat és az egyik detektív jól kiöltözödvé csöngett be. Erre a rendőrség által jól ismert Vojnich József résznyre nyitott ajtót. A detektív és társai benyomták az ajtót és a szobába akartak hatolni. A szoba ajtaja azonban vaspántokkal volt lezárva és mire ezeket eltávolította a szobába léptek, nagyobb társágot találtak a játéksztal mellett, amelyen egy teljesen kicsiny rulett volt. A detektívek több órai munka után a hálószoba padlójára atatt találták meg a 300—400 millió értékű, több mint egy méter átmérőjű eredeti francia rulettegépet. A játékosokat igazoltatták, a játékeszközöket pedig kocsin a főkaptányságra vitték. A játékosok ellen tiltott szerencsejáték címén indul eljárás. A játékarlang tulajdonosa Stern, volt számvéző őrmester, akit előállították a rendőrségre.

Legközelebb elkészül a csecsemők és anyák védelméről szóló törvényjavaslat. A népjóléti miniszteriumban már elkészült a gyermek- és anyavédelemről szóló törvényjavaslat és előreláthatólag már az ősz folyamán a nemzetgyűlés elé kerülhet. A javaslat, legfontosabb része a gyermekgáys anyák gyors segélyét tárgyalja a káknak, ha nem tagjai a munkásbiztosítónak, közpénzből kell kiutalni a szükséges összeget. További intézkedése a javaslatnak a csecsemő- és anyavédő intézménynek országos megszervezése. Előre is örömmel üdvözöljük a javaslatot, amely határozottan megszabja a nemzet zsenge virágainak védelmét s a kérdésft nyugvópontja vizsi.

Úgyesen betanított kuttyájával lopatott egy amerikai artista. A keleti expresszen utazott Románián át Belmont francia grófnő, aki Predaal körül rémületen jelentette a hálókocsi ellenőrének, hogy értékes nyakéke, melyet 35.000 frankért vásárolt Konstantinápolyban, nyomtalanul eltűnt. Amikor a vonat Brassóba érkezett, detektívek szálltak a vonatra s megmozgatták az utasokat. Az egyik detektívnek feltűnt, hogy amikor beléptek, az egyik utas, aki két farkaskuttyájával utazott, hirtelen egy tárgyat ad a kutya szájába. Azonnal lezállították az utast kuttyáost s kiderült, hogy Sweknek hívják, amerikai artista, és ő lopta el az ékszt, illetve lopta el a betanított kuttyáját. Swek beavallotta, hogy a kuttyákat odaküldte a grófnő fülkájébe s amikor ez a gyönyörű ebeket meglátta, játszani kezdett velük s játék közben az egyik kutya ellopta az ékszt. Swek humorosan több esetet mesélt el, amikor sikerrel operált a tolvaj kuttyákkal. Kijelentette azt is, hogy ő tisztára artista szempontból követte el tettet, melyért ő nem is büntethető, mert a büncselekményt nem ő, hanem kuttyái követték el. Az ügyészség mindenesetre letartóztatta a vasúti tolvajt s a törvényszék fogja eldönteni, hogy lehet-e egy állat tényé útján büncselekményt elkövetni.

KÖZÉRDEKŰ TUDNIVALÓK

Kukorkészítés kukoricából.

Régen kísérleteznek már azzal, hogy a kukorica édes szárából állítsák elő a nádcukrot s ilymódon a cukor mennyiségét nagyobbra s főleg olcsóbbra tegyék. Nagy irodalom tanuskodik arról a sok kísérletről, amit ezirányban úgy külföldön, mint nálunk Magyarországon végeztek. Először Franciaországban, majd nemskára Amerikában foglalkoztak ezzel a problémával több-kevesebb szerencsével. Stewart amerikai tudós érte el ezirányban a legnagyobb eredményt. Szerinte az első feladat a kukorica szárában levő cukortartalom fokozása volt, amit a kukoricacövek idejekorán való letérésével ért el. Ezután körülbelül négy-hat héttel érli el a kukoricaszár a cukortartalom maximális fokát. Ezután következik a szár letérése, aprítása, kilúgozása és végül a cukor kikristályosítása. Az ilyen módon való előállításnak még nagy értéket ad az a tény, hogy a melléktermékek gyanánt kapott rostokból papírost és a zöld növényi anyagokból szeszt lehet előállítani. Stewartnak az eljárása elméletileg igen szép, de gyakorlati kivitele még hiányos. Ma már a kísérletek száma csak folytonosan fokozódik, ami bizonyítja, hogy gazdaságilag milyen nagyfontosságú dolog volna a cukor ily módon való előállítása; baj csak ott van, hogy a kukoricaszár cukortartalma roppant ingadozó, függ az időjárástól és ilymódon a cukortartalom maximumának az ideje is nehezen állapítható meg. A második dolog, ami miatt kétséges az előállítás, hogy a cukorgyártásra természetett kukoricánál le kell mondanunk a szemtermésről, ami nagy anyagi veszteséget. Ilymódon tehát a cukor újfajta és sokkal olcsóbb előállítási formája még csak a kísérletezések stádiumában van.

Milyen hőfoka van a bolygóknak.

A tudomány különféle eszközökhöz folyamodik, hogy kitassa az egyes távolfokot, meg nem közelíthető természeti jelenségek mibenlétét. A tudományos világ számára még mindig egy kutatásra alkalmas ter, egy terra incognita a távolos bolygók világa. S ebben az ismeretlen, más világ felé irányuló vizsgálódásban természetesen a mi eszközeinket használják fel. Ki gondolná például, hogy az égő szivar izási fókának és izási színének vizsgálatát a tudományos kutatás arra használja fel, hogy a távollevő idegen bolygók aránylag könnyen konstatható színéből, annak hőfokára is következtetést vonjon, összehasonlítva azt egy fix ponttal, mondjuk éppen a vörös fényvel égő szivar hőfokával. Egy szivarnak vörösén izzó részén 500 °C meleg feljűdik. Ha valamely tárgy még jobban fellemelegszik, úgy sárgán, majd fehéren izzóvá lesz. Ilymódon az egyes színek erősségéből a fényforrás hőfokát is kiszámíthatjuk. A számítások szerint a Nap hőfoka 5—6000 °C; a Mars keleti szélén 45 °C a hőmérséklet. A Saturnuson 5 °C, a Jupitern 75 °C. A Vénus bolygónak a légkörében 60 °C hideg van. Különösen érdekes ez az utolsó adat, ha összehasonlítjuk a föld légkörének hőmérsékletével. Legutóbb ugyancsak egy francia aviatikus 12.064 m. magasságból 54 °C hideget mért. (Ez a 12.064 m. a repülőgéppel eddig elért legnagyobb magasság.)

A világitó szervezetekről.

A természet legcsodálatosabb tünetményének egyike: egyes növényi és állati szervezetek világitó képessége. Bámulatos az az együttműködés, amely a természet és az élő szervezetek között fennáll, amaz a hatalmas, mindent létrehozó, találatok között fennáll, emez az engedelmes, hálás szolga, amely igyekszik felhasználni a természetet eszközöként. Ilzen szervezetek a világitó növények és állatok is. Éjjeli állatoknak, sőt, mely tengerekben lakó szervezeteknek szükségük van fényre, hogy táplálékukat megszerezzék, védekeznek ellenségeik ellen. A világitó készületek a test különböző részein vannak elhelyezve és sokszor bámulatosan erős fényt tudnak terjesztani. Vajon mi is okozza tulajdonképpen ezt a fényt? Sok tudós foglalkozott ezzel a problémával és a fáradságos kutatások után arra az eredményre jutottak, hogy tulajdonképpen nem az állati szerv valamely része a világitó készület, hanem az állattal együttlétesben (szimbiozis) lévő apró, mikroszkópius növényi szervezetek: baktériumok, gombák azok, amelyek világitanak. Ilzen módon a világitás jelensége csupán a növényi szervezetek sajátja. Érdekes jelenség, hogy a világitani tudó szervezetek váladékok bocsátanak ki, melyet eddig a világitással hoztak kapcsolatba, újabbban azonban bebizonyosodott, hogy ezek elpusztult világitó baktériumok tömege, ami által a világitó szerv megszabadul a már fölöslegessé vált holt világitó baktériumoktól.

A hűsítő növényekről.

Vannak olyan növények, amelyek csodálatosképpen állatokkal táplálkoznak: úgynevezett hűsítő növények. Ezek a különös, ragadozó természetű növények főképpen a trópusokon pompáznak. Ezeknek egyik legszebb példája a meleg éghajlaton élő Nepenthes. Levelei végén lelógó, kancsószertű edényei vannak s ebben van az a váladék, amely a kancsóba került gyantulán állatokat megöli és megemészti. A kancsó ilymódon egyben fogókészület és emésztő szerv is, amely megemészti anyag a növényi tápláléka. Különös jelenség az, hogy dacára annak, hogy a Nepenthes korsója valóságos élő kamra, váladéka mérge, mégis vannak olyan élőszervezetek: egysejtű és többsejtű növények és állatok, amelyek lakóhelyül választják a korsó váladékát. Sőt ezek a szervezetek máshol meg sem tudnának élni. Ezek, mintegy életközösségben élnek egymással, amelyből sem az egyiknek, sem a másiknak, sem kára, sem haszna nincsen. Ezt az életközösséget csak úgy tudjuk megérteni, hogy ebben az élő mérgeben élő állatoknak a szervezete olyan váladékok tud termelni, amely immunitással, azaz ártalmatlanná teszi a Nepenthes termőinok a váladékát.

Mennyi vasra van szükségük a csecsemőknek?

Lewis Webb Hill amerikai tudós újabb számításokat végeztet arra nézve, hogy mennyi vastartalomra van szükség az emberi szervezeten. Számításai főleg a csecsemőkor vastartalom szükségletére szorítkoznak, mert megfigyelései szerint a vér vastartalma a csecsemő első hat hónapjában gyarapodik a legnagyobb mértékben. A fejlődő szervezetnek naponta átlag 21 milligramm vasra van szüksége. A táplálékok, amelyek hivatva vannak általában a szervezet anyagfelhasználását pótolni, több-kevesebb vasat tartalmaznak. Az anyajel vastartalom például 0.55 milligramm, a tehéntejé 0.17 milligramm, egy tojás sárgája 1.4 milligramm vasat tartalmaz, egy kanál főtt spenótban 0.59 milligramm s a hűslevesben ezzel szemben csak 0.20 milligramm vas van. A fenti adatokból világosan láthatjuk, hogy a vér vastartalmát milyen tápanyagok segítségével fokozhatjuk s a vastartalom növekedésére szoruló csecsemőknek milyen táplálékokkal pótolhatjuk az anyajel aránylag csekély vastartalmát. Nagyon kell vigyáznunk, hogy a vér mindig megtartsa a vastartalomnak kellő mennyiségét és ilymódon a vörös vérszettek számát, mert ezeknek a megcsappanása vérszegénységet idéz elő, ami a legtöbb betegség kútfőjére.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Tima János. Nem tudjuk, hova való az illető. Bizzon meg valakit a fővárosban, hogy a lakásbejelentő-hivatalban keressete ki W. Bejelentőlapját. A bejelentő-lapon rajta van, hogy mi W. amerikai címe. Így megállapítható esetleg az is, hogy ha még Magyarországon van, hol tartózkodik.
F. Péter. A kérdezett lap megszűnt. Hirdessen az Új Barázdában (Ó-utca 10.) és a Közlekedés című lapban (Üllői-út 25.) — **L. I., Herczegfalva.** A vers kissé gyengé, jobbat kerünk. — **K. L. I., Jászberény.** A rejtvenyekből alkalomadtán válogatunk. De a verset barátnk írta-e? Vagy talán ez is olyan, mint az 'Éjtel előtt, éjtel után?' Ez t. i. már nálunk is megjelent! Ha a vers eredeti, írja meg. — **G. J., Felsőreg.** Közlünk belőük nehányat. — **E. H., Eszény.** A vers gyenge, a tréfákból közlünk. A rejtvenypályázaton akkor is részvesz, ha csak egy rejtvenyt fejtett meg helyesen. A Tanácsadóban kert választ a jövő héten adjuk meg. — **G. J., Szilgentszentmiklós.** A rejtvenyekből közlünk nehányat, de türelmet kerünk.

ADÓNAPTÁR

September.

Az alkalmazottak kereseti adóját az augusztusi fizetések után a két példányt kiállító illetményjegyzék alapján szeptember 15-ig kell befizetni a községhez. Ugyancsak szeptember 15-ig kell befizetni a rokkantellátási adót is az előbb említett illetményjegyzékek alapján.

Ha az általános forgalmi adó általánosszege 600.000 K-nál nem több, az általányszételeket naponta kell bélyegben leróni. Ha pedig az általánosszege 600.000 K-nál több, de 3 millió K-t meg nem halad, az általányszételeket szeptember 6, 10, 15, 20, 25 és 30-án kell bélyegben leróni.

A borfogyasztási adó ellenőrzésével kapcsolatos negyedévi leszámolás szeptember végéig éjtendő meg a községi ellenőrző bizottság által. A megállapított fogyasztás vagy hiány utáni borfogyasztási adó 3 nap alatt fizetendő adóbaráta ellenében.

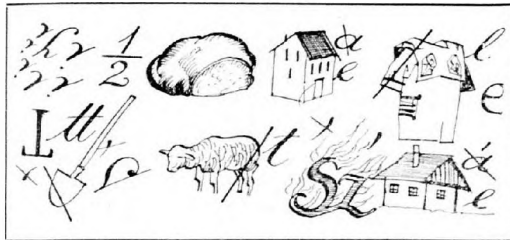
REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

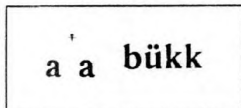
(Beküldte László Ferenc Szalafőri.)

2. Képrejtvény.

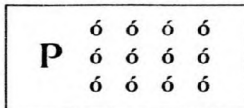
(Beküldte Komjáti Antal Gyöngyöshalászló.)

3. Betű- és szórejtvény.

(Beküldte Dobszai György Nagypallról.)

4. Betűrejtvény.

(Beküldte ifj. Kálmán Ferenc Mattyról.)

5. Kockarejtvény.

g	t	t	g
r	n	n	r
ó	i	i	ó
é	e	a	é

Helyes megfejtés esetén balról-jobbra és felülről lefelé olvasva ugyanazokat a szavakat kapjuk.

(Beküldte Baricsa László Tépéről.)

6. Pótlórejtvény.

— ak	— éz	— iga	— kőr
— rem	— sz	— rany	— kkk
— éz	— ssk	— lma	— ap
— ke	— utya	— ab	— ke
— ú	— gat	— röm	— ever.
— lés	— ap	— ab	

(Beküldte Tóth B. Sándor Orosházáról.)

7. Tréfás talány.

A két széle hideg, a közepe meleg, mi az?

(Beküldte a B.-derecskei gazdakör.)

8. Számrejtvény.

Lelki vezér	7	12	7
Nép osztály	6.	3	16
Ami kevesebb	4	8	1 10
Sok színű van	11	2	3 9
Férfi név	14	15	2 17 5 13 12 9
Nagy magyar államférfiú	1—17-ig.		

(Beküldte Orosz Mihály Edelényből.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertese névsorával a 36-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 30-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Üstökös csillag.**
2. Képrejtvény: **Szántólegény dala.**
3. Betűrejtvény: **Kerékpár.**
4. Pótlórejtvény: **Ha Isten velünk, ki ellenünk.**
5. Betű- és szórejtvény: **Magyar szent korona.**
6. Névrejtvény: **Törökszentmiklós.**
7. Betűrejtvény: **Néni.**
8. Betűrejtvény: **Nagyban és kicsinyben.**

Megejtették: Berta Sándor, ifj. Szántó István, Bagics István, Szabados János, Tóth Sándor, ifj. Szarvas Mihály, Benács János, Szekeres István, Kiss Péter, Gáspár József, Huszár József, F. Donka János, Fuzs József, Berecz István, Endrédi Zoltán, ifj. Tanyai Mészáros József, ifj. Hefner József, Antal István, Peták Vilmos, Erdélyi István, Hencz Mihály, Nagy Zsuzsika, Kovács Bálint, Vizi Gyula, Ihlye Tivadár, Kiss Ernő, Horváth Imre, Horváth Gyula, Barta Sándor, ifj. Boris László, ifj. Turós István, Horváth László, Mészáros Istvánné, Német Pál, Komjáti András, Ellenberger Henrik, Hajas Gyula, Nyeste István, Szabó Kálmán, Tatai Lajos, Kerkapoly Károly, Kustar Ferenc, Korb Ferenc, Zakár László, ifj. Deibó József, Páll Antal, Parrag István, Czibulka Ernő, vitéz Hasás József, Farkas Lajos, ifj. Kálmán Ferenc, F. Brüll Rózsika.

Jutalomkönyvet nyertek: **F. Brüll Rózsika (Ujkigyós), ifj. Kálmán Ferenc (Matty), Farkas Lajos (Kisszentgrót), Kiss Ernő (Kiskunhalas?, Ihlye Tivadár (Gör).**

A 31-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertese névsorával jövő héten közöljük.

TRÉFÁK

Behúnyt szemmel.

- Apuka, tud behúnyt szemmel írni?
- Talán, fiam.
- Akkor próbálja meg és írja alá behúnyt szemmel a bizonyítványomat.

Ezer év múlva...

A főváros szélén ezer év múlva ásatnak és egy megkövesedett zápfogat találnak, innen tudták meg, hogy e helyen futballpálya volt valamikor.

A vicchez nem kell cím.

- Két újdonsült kegyelmes úr beszélget.
- Hát mi kegyelmes urak lettünk...
- Egy címmel megint több. A fizetés persze a régi!
- Csak ne zúgólódj. Most legalább tudjuk végre, milyen címen nélkülözünk.

Húsbojkott.

(*Bicsérdisták kara!*) Le a hússal, nem kell a hús, utáljuk a húst... mert nincsen!

Az üzlet — üzlet.

- Melyik tetszik neked jobban, a Klein lánya vagy Braun lánya?
- Még nem — számítottam ki.

MESE A RÉGI JÓ IDŐKBŐL

REGÉNY * IRTA: CSÚTHY GERGELY

1. közlemény.

A kapuajtó hirtelen kicsapódott s fiatal, üde hang kérte:

— Idehaza van Mária?

A folyosón foglalatokodó idős asszony, mint nagyon megszokott valamit, figyelmeire sem méltatta a kérdést; tett-vett tovább s osztogatta tovább a parancsokat a szolgálónak, aki egy személyben volt szobalány, szakácsné, mindenes, hírhordóharang. Csak mikor végzett a napiparancs kiadásával, fordult a kapu felé.

— Itthon van, lelkem! Jöjjön csak beljebb! Öntsenek bele egy kis lelket, mert kora reggeltől itatja az ereket.

Illik tudni mindenkinek, hogy az eregek itatása szomorú egy művelet, mert azok a fura kis állatok könnyeket isznak, mert azok, ha megszomjaznak, különösképen fiatal lányok megrikatását nézték nagy kedvvel. Hogy miért épen fiatal lányokra utaznak, annak meg az a magyarázata, hogy azoknál áll legkönnyebben a sírás, kiváltképen, ha szerelmeseik.

A vendégségbe jött lány nem lepődött meg ezen a körülményen. Odament az idős asszonyhoz, kezét csókolt neki.

— Mondja, Kiss néni, talán a majálissal van baj?

— Úgy látszik, Erzsikém! Bár az sem lehetetlen, hogy azzal a húszárhadnaggyal van megint valami nézeteltérés!

— Erdemes is amiatt elkeseredni! Megmondtam én már ezerszer Máriaának, hogy ne vegye komolyan az egészét! Mulasson... táncoljon vele, ha alkalom adódik... de beleszeretni, azt már nem!... Úgy se lehet egy pár belőlük! Adóssággal van tele a tiszt úr, rajta csak egy gazdag feleség segít!... Máriaának meg velem együtt nincs egyebe, mint a tanítónői fizetése, no meg a szépsége!

— Látja, maga okos lány, Erzsike! Mindig is mondom Máriaának, vegyen példát magáról!

— Csak az a kár, édesanyám, hogy a jó tanácsa süket fülekre talal — szól a beszélgetésekbe a sokat emlegetett Mária, akinek bizony ki voltak a szemei sírva s olyan szomorú volt a tekintete, mint aki savanyú almába harapott. Erzsike átkarolta a derekát.

— Gyere, szomorú gerlicém, panaszokod ki magadat, hátha ki tudunk valami okosat sütni!

Azzal már indultak is a kert felé, melynek titokzró lombjai sok érdekeset tudnának mesélni, ha egyszer megünnák a hallgatást és beszélni kezdenének. Mert hát mióta világ a világ, mindig a kertbe, mindig a fák közé menekülnek az emberek bánatukat kisírni, szívüket kiönteni, fájdalmukat elkeseregni. Különösen így tavaszi virágzások, mikor a család is több, meg a fa lombja is virággal terhes. Azért nem minden fában lehet megbizni. Akad azok között is pletykatermesztű. Ott van például a rezgőnyárfá, annak mindig zizeg, mindig susog a lombja; aztán ott van az akácia, azt csak kérdezni kell: eszeret, szívből, színből, egy cseppet sem, egy kicsikét, igazán, felel az szívesen.

Viszont az orgonabokor úgy hallgat, mint a sír! Épen ezért a két leány is egy orgonabokor alatt bujt össze s ott kezdte el a vallatást a filozófusi életelveket valló Erzsike. Aki azonban csak úgy pusztá látás alapján akarna magának véleményét alkotni a két leányról, igen nagy csalódnának esne áldozatául. Erzsikének huncutul mosolygó kék szeme, aranyzóke haja, meghazudtolja korához nem illő bölcseséget; Máriaának öz szeme, komoly, szabályos arca, vékony piros ajka meg alaptalanul kelti azt a hitet, hogy ő az érettebb, komolyabb, megfontoltabb, higgadtabb. Igazában egyik sem más, mint fészlő bimbó az életfan, akik, mivel még nem próbálták az igazi nagy szenvedéseket, játszani próbálják valamelyik regény alapján a kiábrándult, sokat csalódtott szerelmest.

Erzsike vallatása is e körül forgott. A szerelem zárját

nyitogatták mindketten s az egéritásnak is az volt az oka, hogy az a bizonyos adósságokkal túllentül elhalmozott tiszt úr, hadnagy a helyben állomásozó huszároknál, nevezet szerint Tóthfalussy Tibor, bejelentette Kiss Mária tanítónőnek, aki mellék- vagy talán főfogalkozás szerint egyenlően Tibor hadnagy úr szívkirálynői méltóságát is betöltötte, hogy a mai napon dölre viszi ügyüket. Ami alatt értendő, hogy összeszedni minden bátorságát s odaáll apja-anya színe elé s beleegyezésüket kéri ahhoz a megmészárolhatatlan elhatározásához, hogy feleségül veszi szerelmest.

Mikor idáig jutott a két leány a vallomásban, Erzsike összecsapta a kezét!

— Tyhű... a kutyafáját, ebből baj lesz! Mert, Máriaám, ez már komoly dolog. Ahogy én ismerem a Tibor mamáját, az olyan jelenetet fog csinálni, hogy a hadnagy úr takarodót fűj!... Huh! az egy borzasztó hatalmas perszóna!

Ez kellett csak Máriaának, szípgöni kezdett megint, mindig gyorsabban és gyorsabban túrlögte az orrát.

— De hát mit tegyek?

— Mit tegyek? Mit tegyek? Nyerd meg a sorsjátékon a főnyereményt, vagy kerítsd meg nagybácsinak az amerikai Rockefellerét, akkor ne félj, négyes fogaton jön érted a Tibor mamája s még akkor is szépek találma, ha a vasorrú bábánál csúnyább lennél!

— Ha nem tudsz ennél okosabbat, akkor kár volt az időért!

— Okosabb tanács kell? Azt is adok! Várd Tibor barátunk eljárásának az eredményét! Ha sikerül, jó tanácsra nem lesz szükséged, ha nem sikerül... Istenem... akkor is ráérünk azon törni a fejünket, hogy a sok lehetetlen lehetőség közül melyiket válasszuk!

— Sikerül?... Nem sikerül?... Ez az, amit nem lehet sokáig kibírni, ez az, ami megbolondítja az embert!

— Mi az a sokáig?... Tegnap volt nálad szerelmes lovagod, ma ment el hősi leszámolásra a zord szülőökkel s azt mondog, nem lehet sokáig kibírni?... Hát miért nem ültél fel a nyeregbe lovagod háta mögé? Miért nem mentél vele, akkor mindjárt jelen lehettél volna, hogy esetleg a képletes kidobást természetben át is vedd Tibor mamájától? Mária elkezdett kacagni.

— Jaj, de bolondokat tudsz te Erzső összebeszélni!

— Nem is bolondok, mint gondoldod. Hidd el, hogy ez is megeshetne. De ha a jobbik oldalára billen a mérleg s Tibor úrfi fog győzni, az azt jelenti, hogy fuccs a nagy vagyion, fuccs az uniformis s mehet a hadnagy úr haza szántani-vetni, ejh, no, úgy mondják ezt, hogy mehet haza parasztnak!

— Erzső, drága Erzsőkom! Bár igazad lenne! Látod, ezt szeretném a legjobban.

II.

A Tóthfalussy-kúria szép nagy kert közepén büszkelkedett. Régi, százados épület. A családi feljegyzések szerint a tizenhetedik század elején építette az úkapja, ki a török elleni harcokban szerelte a nemességet s vele a birtokot is. A krónikákban gyakran előfordul a neve holmi határszéli csatározásokkal kapcsolatban. A büszke cimere bemehosodva bár, de a kapu fölött most is ott hirdeti érdemét, levagott török fejet emel magasra jobbközében egy kacagányos vitéz.

Jaj, de a régi mód, régi fény eltűnőben van. A Tóthfalussy-családot is kikezdte a magyar úri családok betegsége: az elszegényedés. Mindig több és több váltó futott a takarékpénztárakhoz s lejáratkor bizony hol itt, hol ott törött le egy-egy darab az ősi birtokból. Mindig közelebb és közelebb húzódtott a «messzi» s csak a legnagyobb erőfeszítéssel lehetett fenntartani a teljes öszeroppanás közelgő rémét.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak 1926 augusztus 8-án.

Gabonavásár. Határidős piac 1926 augusztus 9-én: magyar búza szárlentberre 371, zárlat 368—69, magyar búza októberre 375,5—377, zárlat 375—375,5, magyar búza 409,5—413, zárlat 409—410, magyar rozs szeptemberre 237, októberre 245—246, zárlat 245—246 ezr. korona. **Kisárpiac:** búza tiszavidéki 76 kg-os 360—365, 77 kg-os 365—370, 78 kg-os 367,5—375, 79 kg-os 370—377, 79 kg-os felsőföldi 76 kg-os 357,5—362,5, 77 kg-os 362,5—367,5, 78 kg-os 365—372,5, 79 kg-os 367,5—375, fehér-megyei 76 kg-os 355—360, 77 kg-os 360—365, 78 kg-os 362,5—370, 79 kg-os 365—372,5, rozs 227,5—230, árpa 1. 230—240, II. 217,5—220, zab 1. 230—235, II. 222,5, tengeri 250—255, reze 540—550, korpa 165—167,5 ezr. korona.

Liszt és őrlemények. Budapesti malmok árai: dupla 0-as és 0-as 6850, 1-es 6600, 2-es 6500, 3-as 6400, 4-es 6150, 5-ös 5650, 6-os 4900, 7-es 2750, 8-as 2100, rozsliszt 0-as 6300, 1-es 3700 K. Vidéki malmok árai: dupla 0-as 6200—6300, 0-as 6100—6200, 2-es 5900—6000, 4-es 5600—5800, 5-es 5200—5300, 6-os 4500—4700, 8-as 1600—1700, rozsliszt 5100—5200, 1-es 3000—3100 K.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű, 6 100—110.000, másodrendű, 6 75—95.000, harmadrendű, csomogolásra 50—70.000, muharészna 80.000—125.000, lucernaszéna 125—135.000, lóhereszéna 140—145.000, lucerna, fészárz 115—120.000, zabosbükönyszéna 85—90.000, rozstakarmány 80.000, zabtakarmány 80.000, alomszalma 50—75.000, zsúpszalma 75—80.000, zsúpszalma, 1 kéve 5000 K. — **Miltakarmánypiac.** Árak: Malátaszéna 200, korpa 165, konkoly 175, 8-as takarmányliszt 205, olajpogácsa 260, extrahált liszt 160, szárított mogyoró 250, malatatorkói 250, szárított repeszélet 140, melasz 90, lópat 130 ezr K métermánsáknént.

Vetőmagvak. Árak a nyersáruért, 100 kg-ként, budapesti paritásban, minőség szerint, 1000 koronában: bab, fehér, 300—320, titacim 650—700, biborher 750—800, borsó, Viktoria 350—400, borsó, Express 350—400, borsó, ősi 350—400, búkköny, tavaszi 280—320, búkköny, szösös 700—750, csillagfűrt 260—300, Koriander 250—300, kendermag 280—320, lenmag 500—550, mák, prompt szállításra 1500—1600, mák 1300—1400, mustármag 650—850, tatárka 220—230 K.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökrök 12,5—14,5, kivételesen 15, közepes 9—12, gyöngye 6,5—9, jobbminőségű bikák 12—14,5, kivételesen 14, közép és gyenge 8,5—11,5, jobb minőségű tehén 11—14, kivételesen 14,5, közép és gyenge 6,5—9,5, kicsontozni való marha 4,5—6,5, növendék-marha 6,5—12 ezr. korona.

Szűrőmarhavásár. Élő borjúk: beföldi szópós: elsőrendű 13.000—14.000, kivételesen 14.500, másodrendű 11.000—12.000 K.

Tenyészállatok és jármosók. Elsőrendű beföldi fehér jármosók 11.500—12.500, elsőrendű beföldi jármosók tarka 11.500—12.500, friss felvén tehén 12.000—14.500, egy és felvén üsők 11.000—13.000, egy és felvén tinók 11.500—12.500 K.

Sertésvásár. Árak: prima urasági 16—16.500, elsőrendű szedett 15.800—16.000, közép 15—15.200, könnyű jobb minőségű 13—14.000, könnyű gyengébb 12—13.000, öreg urasági 14.500—15.000, öreg szedett 14—14.500, angol hássertés 17—20.000, zsír ára nagyban: 22.500—23.000, szalonna 18—18.500, sertésűs 19—20.000 K.

Nyersbőr. Árak: marhabőr 13.000, borjúbőr 20—21.000, juhőr 9000 K — fogalmi adó. Rövid lábas borjúbőr 1000 K-val drágább. **Tej és tejtermékek.** Tejes tej illétre július 30-án 4200—5000, tejszínhab literje 40—50.000, tejföl literje 20—30.000, vaj kg-ja 50—86.000, tehéntúró kg-ja 12—16.000, juhtúró kg-ja 28—40.000, juhsajt kg-ja 28—34.000, grói sajt kg-ja 60—80.000, trappista sajt kg-ja kicsinyben 30.000—50.000, nagyban 20—28.000, ementáli sajt kg-ja kicsinyben 60—80.000, nagyban 50—55.000 K.

Baromfi és tojás. Csirke darabja rantánivaló 12.500—25.000, csirke darabja sűtnivaló 20—45.000, tyúk 30—65.000, hizott ruca kg-ja 25—30.000, sovány ruca darabja 35—45.000, hizott lúd kg-ja 26—32.000, libamáj kg-ja 40—100.000, lúdszirt kg-ja 38—50.000, tojás darabja 1000—1400K.

Halpiac. Ponty kicsinyben elsőrendű 45—60.000, ponty másodrendű 40—45.000, harcsa kicsinyben 50—80.000, csuka kicsinyben 38—50.000, kárpás kicsinyben 18—25.000, kecsge kicsinyben 70—100.000, compó kicsinyben 28—35.000, mára kicsinyben 30—35.000 K.

Zöldéjs és gyümölcs. Sárgarépa zöldfelv 2500—4500, petrezselyem zöldfelv 2500—4500, zeller 1 darab 500—1000, karalábé zöldfelv kg-ként 1000—2500, vörshagyma 1500—3000, fokhagyma 6000—14.000, cékla 2000—4000, tejekáposzta 800—2500, kelkáposzta 1500—4000, vörskáposzta 1500—5000, fejesalatta 1 darab 400—1500, rózsaburgonya kicsinyben 1100—2000, nagyban 900—120.000, ellaburgonya kicsinyben 1100—1500, nagyban 70—85.000, fehérburgonya kicsinyben 1000—1600, kékiburgonya kicsinyben 3000—4000, retek, jánosmáj kg-ként 1000—3000, uborka kg-ként 1000—4000, paradicsom kicsinyben 1000—2000, nagyban 200—230.000, zöldpaprika kg-ként apró, hegyes 6000—12.000, nagy, tölteti való 8000—14.000, tok darabja 600—1500, karfiol darabja 6000—18.000, zold tengerisó 1 darab 500—1000, torna kg-ként 8000—25.000, zoldbab, hüvelyes kg-ként 1500—5000, zoldbab, kifejtett kg-ként 6000—10.000, sóska 2000—8000, zoldborsó, hüvelyes 3000—8000, spenót 3000—8000, zoldborsó kifejtett 8000—10.000, champignonsza 25—60.000, alma 3000—14.000, körte 4000—25.000, szilva 3000—8000, ringló 4000—12.000, meggy 10—18.000, kákszínbarack 4000—16.000, őszibarack 8000—30.000, málna 14—26.000, sárgadinnye udjónag kg-ként 12—40.000, dió 13.000—16.000 K.

Főszerkesztő: **Meskó Pál.** Felelős szerkesztő: **Perliaky György.**
Főmunkatárs: **Meskó Zoltán.** Tízszerkesztő: **Vasadi Balogh György.**
Felelős kiadó: **Bak Imre.**

**Szent István-heti 10 százalékos szemé-
á rengedmény 10 százalékos lyes
bevásárlásnál vagy postai megrendeléseknél
augusztus hó 10-étől 31-ig bárkinek!**

HANGSZER- OTTHON FEKETE MIHÁLY BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÜT 9.
Képes árjegyzéket és hanglemez-műsört kérjen ingyen.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Augusztus 15-én, vasárnapon.

Állat- és kirakodóvásár: Jásztelek, Kiskunfélegyháza, Monor. — **Kirakodó vásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér, Gyoma, Makó, Szegvár. — **Kikészített bőr- és nyersbőr-
vásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — **Cserép- és mázas-
edény-
vásár:** Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart. — **Borvásár:** Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben. — **Ló- és sertés-
vásár:** Debrecen. — **Bucsú:** Bélaapátfalva.

Augusztus 16-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Cece, Egyek, Esztergom, Jászberény, Keresztény, Komárom, Magyarkezi, Mezőkövesd, Moson-szentjános, Nagyatád, Nagyrákos, Nágocs, Nyirbaktá, Pécsvárad, Szerencs, Vásárosmiske. — **Állatvásár:** Balassagyarmat, Dunaoldfalvár, Solt, Vél. — **Kirakodóvásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér, Ózd, Tatabánya. — **Kikészített bőr- és nyersbőr-
vásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — **Cserép- és mázas-
edény-
vásár:** Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart. — **Bor-
vásár:** Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben. — **Ló- és barom-
vásár:** Debrecen.

Augusztus 17-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Borsodnádás, Balkány, Hosszúpereszteg, Kővágóörs, Regöly, Zalabér. — **Kirakodóvásár:** Balassagyarmat, Budapest, IX. ker., Országos vásártér, Dunaföldvár, Solt, Vél. — **Ló és marhavásár:** Pápa. — **Baromvásár:** Debrecen. **Kikészített bőr- és nyersbőr-
vásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — **Cserép- és mázas-
edény-
vásár:** Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart. — **Bor-
vásár:** Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben.

Augusztus 18-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Ajka, Darány, Nagybjom, Nagykövi, Okány, Pacsa, Siófok, Zalaszentlázló. — **Kirakodóvásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér, Pápa. — **Sertés-
vásár:** Pápa. — **Ló- és marhavásár:** Bajna. — **Kikészített bőr- és nyersbőr-
vásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — **Cserép- és mázas-
edény-
vásár:** Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart. — **Bor-
vásár:** Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben.

Augusztus 19-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Gimficsalád, Lajoskomárom, Bodvaszilas, (pótvásár). Szabadszentkirály, Tiszabók, Újfehértó, Vép. — **Kirakodóvásár:** Bajna, Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — **Kikészített bőr- és nyersbőr-
vásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — **Cserép- és mázas-
edény-
vásár:** Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart. — **Borvásár:** Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben.

Augusztus 21-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Abony, Bőhénye, Büssze, Endrőd. — **Állatvásár:** Csongrád. — **Kirakodóvásár:** Bpest, IX. ker., Országos vásártér. — **Kikészített bőr- és nyersbőr-
vásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — **Cserép- és mázas-
edény-
vásár:** Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart. — **Borvásár:** Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörörezből.
RÉZGALIC — RAFFIA RÉZKÉNPOR
szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű
Chaudoir és Csepel W. M. védjegyjű

szőlőpermetezők

legelőbb gyári
áron beszereshetők:

SZONTÁGH PÁL részru-
gyár Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors
és pontos elintézése miatt **TERÉNYI SAMU** cég-
nöknek nevére Üllői-út 19 szám alá intézendők

A világhírű eredeti angol **THE CHAMPION**

kerékpárokot melyen
leszálltva havi 300.000
kor. részlete, kerék-
párakészletet, lánc,
lámpa, pedálokat nagy-
bani gyári áron szál-
lítunk. Külső gumi 98 c.c., belső gumi 30 ezer K-lól.
Láng Jakab és Fia kerékpárnyereskedők, Buda-
pest, Józsefkorút 41. Nagy képes árjegyzék ingyen.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbirtokrendező Bíróság által engedélyezett
Ingatlanforgalmi és üzletértékelési Irodája,
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törvényszékiel bejegyzett cég.

**Gazdagépolaj, Traktorolaj,
Benzin, kocsikenőcs,
gépszir, cséplési szén,
prima tüzifa**

olcsó áron, jóminőségben és kedvező
fizetési feltételek mellett kapható

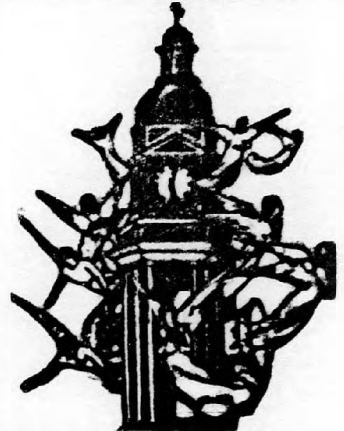
**Orsz. Gazdakör Tagjainak
Áruforgalmi Szövetkezete**
Budapest, V., Nádor-utca 12. szám.

**Ékek, ekealkatrészek,
boronák, kapálóékek, fűkaszalók,**

marokrakó és kéveköti aratógépek,
lőgerelyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gőzcséplőeszközök,
szecakavágók, répvágók, darálók,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„**HANGYA**“ mezőgazdasági
géposztályánál
szereshetők be legutányosabban

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leg-
gyorsabban önt és szállít az Orsz. Harang-
szakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.
„**ECCLÉSIA**“ ALAPÍTÁSA

Központi iroda: Budapest, Berlini-tér 2. sz.
(Bejárati Gyár-utcaóli.)

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű szinbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők,
box- és sevrődbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb
minőségben a legutányosabb napiárakon szereshetők be a

„**HANGYA**“ ruházati és díszműárúosztályánál.

Legeredményesebb a hirdetés a **VASÁRNAP** képes hetilapban.

A LEGJOBB GAZDASÁGI KÖNYVEK!

Schandi: Szarvasmarhatenyésztés ...	30.000	Czapáry: Zöldégetermesztés ...	30.000
Kukuljvic: Védekezés a ragadórs állati betegségek ellen. I—II. kötet ...	50.000	Magyar: Szőlőművelési káté ...	35.000
Kerpely: A jó dohánykertész ...	30.000	Winkler: Baromfihiázlás és értékesítés ...	15.000
Cserháti: Istállóhágya ...	15.000	Igenéz: Méhészet ...	35.000
Dörner: Sertés-tenyésztés ...	15.000	Fehér: Takarmányövények termesztése ...	19.000
Cselko: Marha-, juh- és sertés-hiázlás ...	15.000	Kaszás: A gazdember tüköre ...	33.000
— A takarmányozás alapvonalai ...	25.000	Gyárfás: A szántóföld helyes művelése ...	25.000
— Fejlesztésnek okosri takarmányozása és hirtüvelés ...	15.000	Répassy: Édesvízi halgazdaságok ...	40.000
Hreblyay: Baromfi-tenyésztés ...	25.000	Lukács: Első segélynyújtás az állatok megbetegedésénél ...	25.000
Kis kertész ...	75.000	Bernátsky: Az éhét és mérgecs gombák — Szőlőművelés ...	35.000
Vadászati útmutató (Vadásznaplár 1926—27 évre) ...	60.000	Gazdasági útmutató ...	19.000
Winkler: Baromfihiázlás ...	85.000	Gazdasági: Jövedelmező burgonyatermesztés ...	32.000
— Galambtenyésztés ...	65.000	Fehér: Takarmányövények termesztése ...	19.000
Czapáry: Virágtenyésztés (új, 318 old. 262 képpel) ...	106.000	Györky: Az előrehaladt korkezelés ...	30.000
		Károly: Rét és legelőművelés ...	26.000

Megrendelhetők a „**VASÁRNAP**“ kiadóhivatal könyvosztálya útján Bpest, VI., Ó-utca 10.
Könyvek ára az összeg előzetes beküldésével érteendő, utánvételes küldéssel minden könyv
4000 koronával drágább.

**Máthé
András**
vörörez-
árgyár
Újpest,
Károly- u.

11. szám. Tlf.: Újpest 28. — Pálinkafőző üstököt,
flomító készüléket és vörörez mosóüstöket a leg-
primébb kivitelben állítanak szállításra tartók

Szakorosi -rendelő vér- és nemibetegek
részére. E. és I. salvársan olást.
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

**RUHÁZATI
SZÜKSÉGLETÉT**
legelőnyösebben a
„**HANGYA**“
vidéki szövetkezeteiben
szeresheti bel

★

Tartalékpenzék legelőnyösebben mint
áruelőleg v. központiál
folyószámla güműöcsöz-
bettek a **HANGYA** tethetők!

Ujjonnan kijavított,eredeti 81lóerős,14lég-
körös magas- és alacsonyony-
mási MÁV. magánáró gépüzem, Nicholson-féle
54 colli-s cséplővel, melyért felelősséget vállalunk
HAJDÚ JÁNOS Gyula, Erdélyi Sándor-u. 11.

Ne csak magunk olvassuk a magyar gazdák, földművesek és kistarasok legjobb napilapját az
UJ BARÁZDÁT és a legszébb hetilapját a **VASÁRNAPOT**
hanem buzdítsunk másokat is arra, hogy lapjaink olvasóbörözök csatlakozzanak. Gyűjtsünk előfizető-
ket! Minden új előfizető egy új katonái jelent a nemzetfeltörögők frontjával szemben! Lapjaink olvasó-
törözökhöz csatlakozni, minden érzékes magyar ember hazafias kötelessége